

V | Jaarrekening 2014

Inhoudsopgave

1	Geconsolideerde Balans per 31 december 2014	70
2	Geconsolideerde Staat van Baten en Lasten over 2014	71
3	Geconsolideerd Kasstroomoverzicht over 2014	72
4	Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2014	73
4.1	Algemeen	73
4.2	Toegepaste standaarden	73
4.3	Continuïteit	73
4.4	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	74
4.5	Toelichting op de geconsolideerde balans	84
4.6	Toelichting op de geconsolideerde winst -en verliesrekening	96
5	Enkelvoudige Balans per 31 december 2014	101
6	Enkelvoudige Staat van Baten en Lasten over 2014	102
7	Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2014	103
8	Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2014	104
8.1	Algemeen	104
8.2	Toegepaste standaarden	104
8.3	Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	115
8.4	Financiële baten en lasten	126
8.5	Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	127
8.6	Kasstroomoverzicht	127
8.7	Honoraria van de accountant	127
8.8	Wet Normering Topinkomens (WNT)	128
9	Overige gegevens	129
9.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	129
9.2	Voorstel tot resultaatbestemming	132
9.3	Gebeurtenissen na balansdatum	132
	Bijlage 1 Exploitatie overzicht 2014 doelsubsidies	133
	Bijlage 2 Specificatie bestemde fondsen	136

1 | Geconsolideerde Balans per 31 december 2014

(na resultaatbestemming)

bedragen in k€		31-dec-14	31-dec-13
Activa			
Immateriële vaste activa	4.5.1	9.278	5.853
Materiële vaste activa	4.5.2	145.947	127.031
Financiële vaste activa	4.5.3	366.303	341.084
Vaste activa		521.528	473.968
Voorraden	4.5.4	407	475
Onderhanden projecten	4.5.5	8.133	8.465
Vorderingen	4.5.6	180.080	220.455
Liquide middelen	4.5.7	368.480	301.043
Vlottende activa		557.100	530.438
Totaal		1.078.628	1.004.406
Passiva			
Eigen vermogen	4.5.8	-249.534	-301.980
Minderheidsbelang derden	4.5.9	49	44
Groepsvermogen		-249.485	-301.936
Egalisatierekening	4.5.10	129.026	134.782
Voorzieningen	4.5.11	9.372	9.405
Langlopende schulden	4.5.12	592.782	499.675
Kortlopende schulden	4.5.13	596.933	662.480
Vreemd vermogen		1.328.113	1.306.342
Totaal		1.078.628	1.004.406

2 | Geconsolideerde Staat van Baten en Lasten over 2014

bedragen in k€		2014	2013
Baten			
Rijksbijdragen OCW		678.240	602.922
Specifieke subsidies OCW		10.178	14.874
Overige overheidsbijdragen en -subsidies		81.694	64.446
Subsidies & bijdragen van derden		34.580	32.884
Overige baten		14.848	16.046
Totale baten	4.6.2	819.540	731.172
Lasten			
Verstrekke subsidies	4.6.3.1	519.559	481.859
Personeelslasten	4.6.3.2	161.426	161.352
Afschrijvingen	4.6.3.3	11.684	11.532
Huisvestingslasten	4.6.3.4	14.327	13.522
Overige lasten	4.6.3.5	59.830	66.953
Bijzondere waardevermindering van financiële vaste activa	4.6.3.6	-	611.540
Totale lasten		766.826	1.346.758
Saldo baten en lasten		52.714	-615.586
Financiële baten en lasten	4.6.4	811	1.017
Resultaat		53.525	-614.569
Aandeel derden		-5	56
Resultaat deelnemingen		-937	855
Netto resultaat		52.583	-613.658

3 | Geconsolideerd Kasstroomoverzicht over 2014

bedragen in k€	2014	2013
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	52.714	-615.586
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (im)materiele vaste activa	11.684	11.532
Mutaties voorzieningen	-33	-1.733
Mutaties egalisatierekening	-5.756	-7.607
Bijzondere waardevermindering vordering OCW	-	611.540
Veranderingen in vlottende middelen:		
Voorraden	68	37
Onderhanden projecten	332	-535
Vorderingen	39.835	35.353
Kortlopende schulden	5.242	-22.420
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	104.086	10.581
Financiële baten en lasten:		
Ontvangen rente	1.350	1.218
Uitbetaald dividend	-	-55
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	105.436	11.744
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in (im)materiële vaste activa	-34.330	-22.658
Desinvesteringen materiële vaste activa	302	-
Toename financiële vaste activa	-1.084	-175
Afname financiële vaste activa	624	257
Aankoop/verkoop effecten	60	-
Verhuizing/ overdracht BioWetenschappen en Maatschappij	-137	v
Onderbrengen NRPO-SIA	-	437
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-34.565	-22.139
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opboeking vordering OCW	-130.496	-147.315
Inlossing vordering OCW	104.740	111.572
Verstekte subsidies	519.559	481.859
Betaalde subsidies	-497.237	-454.734
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-3.434	-8.618
Totaal uit kasstromen	67.437	-19.013
Mutatie liquide middelen		
Beginstand liquide middelen	301.043	320.056
Eindstand liquide middelen	368.480	301.043
Mutatie liquide middelen	67.437	-19.013

4 | Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2014

4.1 Algemeen

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), gevestigd te Den Haag, is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO).

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) is met een budget van ruim € 800 miljoen per jaar één van de grootste wetenschapsfinanciers in Nederland. NWO stimuleert kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap door het beste onderzoek te selecteren en te financieren. NWO beheert onderzoeksinstituten van (inter)nationaal belang, geeft mede richting aan het wetenschappelijk onderzoek in Nederland en brengt wetenschap en maatschappij dichter bij elkaar. Onderzoeksvoorstellen worden beoordeeld en geselecteerd door vooraanstaande wetenschappers uit binnen- en buitenland.

Onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van NWO wordt de geconsolideerde jaarrekening opgesteld voor de organisatie NWO en de aan NWO verbonden groepsorganisaties, waaronder de onder NWO ressorterende onderzoeksorganisaties zoals vastgelegd in het NWO Reglement.

In de jaarrekening zijn opgenomen de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening van NWO. Met de geconsolideerde jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de financiële uitkomsten van het gevoerde beleid in 2014. Met de enkelvoudige jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van de door de Minister van OCW goedgekeurde begroting 2014.

4.2 Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

4.3 Continuïteit

Het opstellen van de jaarrekening gebaseerd op de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs en het van toepassing zijn van de RJ 660 Onderwijsinstellingen heeft in 2012 geleid tot een vordering op OCW voor reeds aangegane onderzoeksverplichtingen door NWO.

De vordering OCW is verantwoord op basis van de afspraken met het Ministerie van OCW zoals opgenomen in de brieven van het ministerie van OCW d.d. 17 januari 2012, met kenmerk 359312 en d.d. 18 september 2012, kenmerk 442152. Na een gepland evaluatiemoment is in het najaar van 2013 door NWO en OCW geconcludeerd dat voor een deel van de vordering OCW geen aflossing werd voorzien. Wanneer een deel van de jaarlijks door OCW ter beschikking te stellen middelen zou worden aangewend voor aflossing van dit deel van de vordering OCW, dan zou dit hebben betekend dat NWO in haar beleidskeuzes ten aanzien van het stimuleren van onderzoek zou worden belemmerd. Op grond van de verslaggevingsregels is het deel van de vordering dat niet zal worden afgelost gewaardeerd

op nihil. Deze bijzondere waardevermindering van € 611,5 miljoen is in het verslagjaar 2013 ten laste van de staat van baten en lasten gebracht, met als gevolg een negatief enkelvoudig eigen vermogen van EUR 484,5 miljoen ultimo 2013. Het enkelvoudig eigen vermogen bedraagt ultimo 2014 EUR 473,4 miljoen negatief (zie paragraaf 4.5.8).

OCW heeft bij brief d.d. 17 oktober 2014 met kenmerk 684804 bevestigd dat OCW niet voornemens is om te stoppen met wetenschapsfinanciering via NWO. Mocht daar in de toekomst om politieke redenen verandering in komen, dan zal de overheid de financiering gefaseerd afbouwen, opdat NWO aan de aangegane verplichtingen richting derden kan voldoen. Hierbij is het uitgangspunt dat NWO handelt naar door OCW goedgekeurde sluitende begrotingen en in lijn met deze goedgekeurde begrotingen verplichtingen aangaat. OCW heeft bij brief d.d. 9 december 2014, kenmerk 701327, de sluitende begroting 2015, inclusief meerjarencijfers, goedgekeurd.

Een bepalende factor is de liquiditeitspositie van NWO en daarmee het vertrouwen dat NWO aan haar (toekomstige) verplichtingen kan voldoen. NWO stuurt hierop door middel van de liquiditeitsprognose. Deze liquiditeitsprognose wordt periodiek herzien.

Om te verzekeren dat NWO in de komende periode op ieder moment over het noodzakelijke liquiditeitsaldo kan beschikken is het zaak gebleken het betalingsritme aan te passen en meer in overeenstemming te brengen met het daadwerkelijke verloop van de uitvoering van gehonoreerde onderzoeksvoorstellen. Het voorziene volume aan subsidietoekenningen aan de onderzoekers (en via hen aan de universiteiten) wordt door de aanpassing van het betalingsritme niet beïnvloed. Het nieuwe betalingsritme waarborgt dat NWO voldoende blijft bevoorschotten, zodat de financiering dekkend is voor het aangevraagde onderzoek. Er blijft sprake van voorfinanciering door NWO.

Per 31 december 2014 ziet de enkelvoudige meerjaren liquiditeitsprognose 2015-2019 er als volgt uit:

Liquiditeitsprognose 2015-2019 bedragen in K€	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Beginstand liquide middelen	148.423	191.091	299.827	283.260	201.204	158.714
Eindstand liquide middelen	191.091	299.827	283.260	201.204	158.714	153.006
Mutatie liquide middelen	42.668	108.736	-16.567	-82.056	-42.490	-5.708

De liquiditeitspositie van NWO Den Haag zal ultimo boekjaar 2015 naar verwachting ca. € 300 miljoen bedragen.

Ondanks het negatieve enkelvoudig eigen vermogen (-€ 473 miljoen) bieden de afspraken met OCW en het beeld dat spreekt uit de meerjaren liquiditeitsprognose voldoende waarborgen voor de continuïteit van NWO. De jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

4.4 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

4.4.1 Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de Balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de Balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in Euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie in Euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

4.4.2 Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

4.4.3 Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van NWO en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin NWO een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Participaties die worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht. Op basis van artikel 407 lid 1 wordt Stichting WCW niet geconsolideerd. Er wordt gebruik gemaakt van de vrijstelling voor consolidatie op grond van het feit dat de invloed van WCW op de solvabiliteit en liquiditeit van NWO van te verwaarlozen betekenis is. Stichting WCW is de parkbeheerder van de bewoners op de NWO-grond in het Science Park in Amsterdam.

NWO-groep, verbonden partijen en deelnemingen Enkelvoudig

In de enkelvoudige jaarrekening zijn de financiële gegevens opgenomen van de onderdelen die vallen onder 'NWO Den Haag':

De gebiedsbesturen

- Aard- en Levenswetenschappen (ALW)¹
- Chemische Wetenschappen (CW)
- Exacte Wetenschappen (EW)
- Geesteswetenschappen (GW)
- Maatschappij- en Gedragwetenschappen (MaGW)
- Medische Wetenschappen (MW)²
- Natuurkunde (N)
- Technische Wetenschappen (TW)³

De subsidieorganisaties

- WOTRO Science for Global Development
- Stichting Nationale Computerfaciliteiten (NCF)⁴

De tijdelijke aansturingsorganen

- Nationaal Initiatief Hersenen & Cognitie (NIHC)
- Netherlands Genomics Initiative (NGI)⁵
- Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO)
- Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek –SIA (NRPO-SIA)

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn, naast de enkelvoudige jaarrekening, opgenomen de financiële gegevens van de groepsonderdelen van NWO die deel uitmaken van NWO:

- Stichting Technische Wetenschappen (gebiedsbestuur Technische Wetenschappen) (STW) te Utrecht;
- Stichting ASTRON Netherlands Institute for Radio Astronomy te Dwingeloo⁶ (ASTRON);
- Stichting Centrum Wiskunde & Informatica (CWI) te Amsterdam⁷;
- Stichting Fundamenteel Onderzoek der Materie (FOM)⁸ te Utrecht met daarin begrepen de drie onderzoeksinstituten:
  - FOM-Instituut voor Atoom- en Molecuulfysica (AMOLF) te Amsterdam;
  - Nationaal instituut voor subatomaire fysica (NIKHEF) te Amsterdam;
  - FOM-Instituut voor Plasmafysica Rijnhuizen (DIFFER) te Nieuwegein.
- Stichting NIOZ Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) op Texel;
- Stichting Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) te Amsterdam;
- Stichting SRON Netherlands Institute for Space Research (SRON) te Utrecht.

NWO heeft geen 403 verklaringen voor de instituten verstrekt. Geconsolideerde entiteiten van groepsonderdelen worden opgenomen in de voetnoot.

1 Inclusief de Stichting Biowetenschappen en Maatschappij

2 Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan ZonMw

3 Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan STW.

4 In januari 2015 is het verzoek tot uitschrijving aan de KvK verzonden

5 NGI is per 31-12-2013 opgeheven de financiële afwikkeling loopt tot en met 2015

6 Inclusief het aan ASTRON verbonden ASTROTEC Holding BV.

7 Inclusief het aan CWI verbonden CWI Incubator BV en de Stichting Wiskunde & Informatica Conferentie.

8 Inclusief de door het gebiedsbestuur Natuurkunde ter beschikking gestelde middelen voor de geld verdelende functie van FOM voor de natuurkunde.

Deelnemingen

De volgende deelnemingen zijn verantwoord onder de financiële vaste activa van de geconsolideerde jaarrekening:

1. Adaptive Planet B.V. te IJsselstein;
2. Amsterdam Science Park C.V te Amsterdam;
3. Amsterdam Science Park N.V te Amsterdam;
4. Commanditaire Vennootschap tot exploitatie van de Internationale Magneetfaciliteit te Utrecht;
5. Commanditaire vennootschap Lofar te Dwingeloo;
6. Dutch Sigma B.V. te Dwingeloo;
7. Dysi Holding B.V. te Assen;
8. IBFI Schloss Dagstuhl te Wadern, Duitsland;
9. Filitron B.V. te Dwingeloo;
10. MonetDB B.V. te Amsterdam;
11. MonetDB Solutions B.V. te Amsterdam
12. NOFIQ Holding B.V. te Assen;
13. Spinqe B.V. te Utrecht;
14. Vecho B.V. te Amsterdam.
15. P2IP B.V. te Amsterdam

Onder de deelnemingen zijn geen stichtingen opgenomen omdat in een stichting niet deelgenomen kan worden in het kapitaal vanwege het ontbreken van kapitaal in een stichting. De stichtingen zijn echter wel verbonden partijen derhalve worden deze opgenomen onder de overige gegevens bij de jaarrekening.

Overige verbonden partijen

Overige verbonden partijen zijn partijen waarmee NWO direct of via haar instituten duurzaam is verbonden en voldoet aan de definitie van een verbonden partij:

1. Data Archiving and Networked Services (DANS)
2. European and Developing Countries Clinical Trials Partnership (EDCTP)
3. Gemeenschappelijke regeling Darwin Centrum voor Biogeologie te Utrecht
4. Nederlands Instituut voor Systeembioologie (NISB)
5. Convenant Netherlands Space Office (NSO)
6. Stichting Beheer CWI Incubator
7. Stichting Beheer Internationale Magneetfaciliteit (SBIM)
8. Stichting Beheer Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer
9. Stichting Biowetenschappen en Maatschappij (BWM)
10. Stichting Jive
11. Stichting LOFAR
12. Stichting International LOFAR Telescope (ITL)
13. Stichting Netherlands eScience Center
14. Stichting PPS Mibiton
15. Stichting TKI Nieuwe Chemische Innovaties
16. Stichting SURF
17. ZonMw

4.4.4 Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties in vreemde valuta's

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar Euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als bate of last in de staat van baten en lasten opgenomen.

4.4.5 Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen, effecten, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

In de verantwoording zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen en overige financiële verplichtingen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Aandelen (effecten)

Effecten worden na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardewijzigingen in de staat van baten en lasten.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

De aflossingsverplichtingen $t+1$ op de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

4.4.6 Immateriële vaste activa

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten voor zelf vervaardigde software worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op nieuwe of verbeterde procesvoering en worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Zij omvatten voornamelijk de salariskosten van het betrokken personeel, alsmede de kosten van inhuur. De geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, die 4 jaar bedraagt. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode en vindt plaats vanaf moment van ingebruikname.

Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom

Concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom worden gewaardeerd tegen aanschafprijs en hebben betrekking op licenties voor de op basis daarvan zelfontwikkelde software. Het geactiveerde bedrag wordt bij ingebruikname volgens de lineaire methode in vier jaar afgeschreven.

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

4.4.7 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

Ontvangen investeringssubsidies worden opgenomen als overlopende passiva gevolgd door een systematische vrijval ten gunste van het resultaat over de economische levensduur van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op 'terreinen' wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages per jaar worden hierbij gehanteerd:

– Gebouwen	3%
– Vaartuigen	7,5%
– Installaties en apparatuur	10, 15 of 20% (afhankelijk van economische gebruiksduur)
– Computerapparatuur (inclusief software)	25%
– Kantoormeubelen	10%
– Transportmiddelen	20%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

4.4.8 Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van NWO gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer NWO garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de organisatie ten behoeve van deze deelneming.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

De geconsolideerde onderzoeksorganisaties (stichtingen) waarmee NWO duurzaam is verbonden overeenkomstig de Wet NWO, voldoen niet aan criteria voor opname als een deelneming in de enkelvoudige balans en zijn derhalve niet als financieel vast actief in deze jaarrekening opgenomen. NWO heeft op basis van consolidatiecriteria overheersende zeggenschap op de in de NWO-Wet genoemde onderzoeksorganisaties. In de geconsolideerde jaarrekening van NWO worden deze onderzoeksorganisaties derhalve wel als groepsmaatschappijen opgenomen. Hierdoor wijkt het geconsolideerd groepsvermogen af van het enkelvoudige eigen vermogen van NWO. Het eigen vermogen van de geconsolideerde onderzoeksorganisaties (stichtingen) is gepresenteerd als aandeel derden in het groepsvermogen.

Voor de financiering van meerjarige subsidieverplichtingen heeft NWO een vordering op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De vordering wordt jaarlijks opgeboekt met toekomstig te ontvangen Rijksbijdrage OCW ter financiering van toegekende meerjarige subsidieverplichtingen.

Jaarlijkse exploitatiesubsidies en (programma)beheerskosten worden direct gefinancierd uit de ontvangen Rijksbijdrage OCW van betreffend jaar. Inlossing van de vordering heeft plaats in gemiddeld vier jaar. De inlossing wordt jaarlijks ontvangen via de Rijksbijdrage OCW. De vordering OCW is in de balans opgenomen tegen de boekwaarde.

De leningen aan niet-geconsolideerde groepsmaatschappijen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, onder aftrek van bijzondere waardeverminderingverliezen.

Overeenkomstig RJ 290.1007 (Financiële instrumenten), worden de verstrekte leningen die zijn aangegaan vóór de datum van de invoering van RJ 660 (1 januari 2012) gewaardeerd op basis van nominale waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder Financiële instrumenten. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

4.4.9 Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

4.4.10 Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

4.4.11 Voorraden

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen aanschafprijs op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO)-methode of lagere actuele waarde.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

4.4.12 Onderhanden projecten

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten die direct betrekking hebben op het project (zoals personeelskosten voor werknemers direct werkzaam aan het project, kosten van constructiematerialen en aanschaffing van installaties en uitrusting die bij de uitvoering van het project worden gebruikt), de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend, begrepen.

De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming op onderhanden projecten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten.

Gedeclareerde termijnen en verwachte verliezen worden in mindering op onderhanden projecten gebracht. Verliezen worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten als een last verwerkt. Projecten met een positief saldo worden opgenomen onder onderhanden projecten. Projecten met een saldo vooruitontvangen bedragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

4.4.13 Vorderingen en effecten

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder Financiële instrumenten.

4.4.14 Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden gepresenteerd:

- algemene reserve;
- wettelijke reserve;
- overige reserve;
- bestemde fondsen.

De overige reserve geeft de bijzondere waardevermindering weer van de vordering OCW zoals deze op basis van in 2014 gemaakte nadere afspraken met OCW is verantwoord in de jaarrekening 2013. Dit bedrag is niet onderhevig aan wijzigingen zonder aanvullende nadere afspraken met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De bestemde fondsen geven het bedrag weer dat nog niet is verplicht van de door het Ministerie van OCW ontvangen Rijksbijdrage en door derden voor specifieke doelen aan NWO beschikbaar gestelde bedragen.

4.4.15 Aandeel derden

Het aandeel derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de nettovermogenswaarde, bepaald overeenkomstig de waarderingsgrondslagen van de NWO.

4.4.16 Egalisatierekening investeringsmiddelen

Door de Rijksoverheid of derden ter beschikking gestelde middelen ter compensatie van de door NWO en haar groepsonderdelen gedane investeringen in een actief worden op de balans gepasseerd en systematisch ten gunste gebracht van de staat van baten en lasten gedurende de gebruiksduur van het actief.

4.4.17 Voorzieningen

Alle voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorzieningen in verband met toegezegde personeelsverplichtingen zijn voornamelijk;

- Wachtgelduitkeringen, getroffen voor gewezen werknemers van NWO die recht hebben op een werkloosheidsuitkering (WW). De WW uitkering wordt door de uitvoeringsorganisaties bij NWO in rekening gebracht. De berekening van de omvang van de voorziening geschiedt op persoon

niveau en op basis van toegekend recht; de maximale uitkering die op basis van de WW mogelijk is op basis van de voorhanden zijnde gegevens op balansdatum.

- Reorganisatie, getroffen om structurele maatregelen te kunnen treffen die leiden tot een gezonde financiële bedrijfsvoering. Het in de voorziening opgenomen bedrag dient gebaseerd te zijn op een formeel vastgesteld reorganisatieplan.
- Seniorenverlof, gevormd voor verplichtingen uit hoofde van aan personeel in dienst van NWO toegekende senioren verlofuren en is gebaseerd op een berekening van de tot ultimo van het jaar opgebouwde rechten door de personeelsleden. Het gaat hier uitsluitend om de rechten van personeelsleden die per balansdatum ook daadwerkelijk gebruik maken van de regeling.
- Jubileumuitkeringen, gevormd voor de verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeel in dienst van NWO en is gebaseerd op een berekening van de tot ultimo van het jaar opgebouwde rechten door de personeelsleden.
- Overige (personele) voorzieningen, gevormd voor verplichtingen uit hoofde van andere personeelsaangelegenheden. Bijvoorbeeld verplichtingen voortkomend uit de relocatie van een onderzoeksinstituut.

4.4.18 Schulden

De waardering van langlopende en kortlopende schulden is toegelicht onder Financiële instrumenten.

4.4.19 Opbrengstverantwoording

De Rijksbijdrage wordt toegerekend aan de periode waarop zij betrekking heeft, alsmede de mutatie op de vordering OCW.

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten. Overheidssubsidies ter compensatie van door NWO gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Overheidssubsidies ter compensatie van NWO voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Onder de overige baten zijn inkomsten uit royalties en licenties ten gunste van het resultaat verantwoord.

4.4.20 Verstrekte subsidies

De post 'verstrekte subsidies aan derden' is gelijk aan de bedragen die beschikbaar zijn gesteld voor werk aan onderzoeksprojecten gedurende het verslagjaar. Daarnaast kent NWO steunvormen waarbij de toekenning geschiedt in de vorm van een premie of toekenning waarmee voor meerdere jaren onderzoek wordt uitgevoerd. Deze toekenningen worden in het jaar van toekenning voor het gehele bedrag als last verantwoord.

4.4.21 Personeelsbeloningen/pensioenen

De NWO-organisatie bestaat formeel uit vier werkgevers: NWO, de Stichting voor Fundamenteel Onderzoek der Materie (FOM), CWI en NIOZ. Onder NWO vallen NWO-bureau, technologiestichting STW en de NWO-instituten ASTRON Netherlands Institute for Radio Astronomy, SRON Netherlands Institute for Space Research en het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) en zijn aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP. ABP is een bedrijfstakpensioenfonds met een toegezegde pensioenregeling (multi-employer defined benefit-regeling). Gezien het feit dat de pensioenregeling een multi-employer regeling betreft is de pensioenregeling als een toegezegde bijdrageregeling (defined contribution-regeling) verantwoord.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld. De pensioenrechten voor de werknemers van FOM zijn ondergebracht bij het ABP. Daarnaast kent FOM een (aanvullende) pensioenvoorziening Centraal Beheer voor (oud-) werknemers, op grond van hun dienstjaren bij FOM vóór 1 januari 1977, de datum van overgang van de pensioenverzekering van Centraal Beheer naar het ABP. Voor deze werknemers is vanaf 1977 tot en met 1979 een depot gevormd door middel van stortingen bij Centraal Beheer. De pensioenverplichtingen zijn gebaseerd op actuariële berekeningen.

Het CWI en NIOZ hebben de pensioenrechten voor de werknemers ondergebracht bij het ABP. Voor werknemers die voor 1980 in dienst waren bij het CWI zijn pensioenrechten ondergebracht bij Centraal Beheer. Voor deze regeling is een bedrag als reservering opgenomen.

4.4.22 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Onder geldmiddelen wordt verstaan de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstroom uit operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten.

De ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verworven financiële belangen en verstrekte leningen zijn opgenomen onder de kasstromen uit investeringsactiviteiten. De vordering OCW en de subsidieverplichtingen (zowel kort als langlopend) zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

4.4.23 Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereisen de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

4.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

4.5.1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

bedragen in k€	Concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom	Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa	Totaal
Stand per 1 januari 2014:			
Aanschafprijs	707	5.279	5.986
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-133	-	-133
Boekwaarde	574	5.279	5.853
Mutaties in de boekwaarde:			
Investeringen	-	3.497	3.497
In gebruik genomen activa	58	-58	-
Afschrijvingen	-72	-	-72
Saldo	-14	3.439	3.425
Stand per 31 december 2014:			
Aanschafprijs	765	8.718	9.483
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-205	-	-205
Boekwaarde	560	8.718	9.278

De investeringen in 2014 van € 3,5 miljoen in de immateriële vaste activa betreft vooral de bouw van het Informatie Systeem voor Aanvragen, Archivering en Communicatie (ISAAC). Het nieuwe systeem ISAAC wordt ondersteunend aan het bedrijfsproces bij NWO, STW en FOM.

De vooruitbetalingen op immateriële vaste activa bestaat uit licentiekosten op basis waarvan ISAAC wordt ontwikkeld (EUR 0,8 miljoen) en uit ontwikkelingskosten (EUR 7,9 miljoen). Voor het deel van de ontwikkelingskosten is een wettelijke reserve gevormd.

Op de investeringen wordt nog niet afgeschreven omdat het systeem nog niet in gebruik is genomen. Naar verwachting zal ISAAC in 2015 in gebruik genomen worden. De realisatie van aanvullende gebruikerswensen vraagt meer tijd dan aanvankelijk voorzien. De bouw is gestart in 2011.

4.5.2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

bedragen in k€	Terreinen	Gebouwen	Vaartuigen	Installaties en apparatuur	Computer-apparatuur	Kantoor-meubelen	Transport-middelen	Totaal
Stand per 1 januari 2014:								
Aanschafprijs	2.387	126.096	8.838	60.128	23.734	13.274	582	235.039
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-45.507	-4.328	-38.897	-19.462	-9.474	-461	-118.129
Activa in aanbouw	-	9.099	-	1.022	-	-	-	10.121
Boekwaarde	2.387	89.688	4.510	22.253	4.272	3.800	121	127.031
Mutaties in de boekwaarde:								
Investeringen	-	6.026	-	2.125	2.228	909	48	11.336
Desinvesteringen	-	-9.230	-	-762	-995	-441	-51	-11.479
Afschrijvingen	-	-3.536	-518	-4.333	-2.375	-795	-55	-11.612
Afschrijvingen desinvesteringen	-	8.962	-	764	993	445	13	11.177
Activa in aanbouw, investeringen	-	20.697	-	38	-	-	-	20.735
Activa in aanbouw, in gebruikname	-	-542	-	-699	-	-	-	-1.241
Saldo	-	22.377	-518	-2.867	-149	118	-45	18.916
Stand per 31 december 2014:								
Aanschafprijs	2.387	122.892	8.838	61.491	24.967	13.742	579	234.896
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-40.081	-4.846	-42.466	-20.844	-9.824	-503	-118.564
Activa in aanbouw	-	29.254	-	361	-	-	-	29.615
Boekwaarde	2.387	112.065	3.992	19.386	4.123	3.918	76	145.947

De materiële vaste activa zijn met € 18,9 miljoen toegenomen tot een bedrag van € 145,9 miljoen. Vooral investeringen in nieuwbouw gebouwen hebben geleid tot een waardevermeerdering van de materiële vaste activa.

Terreinen

De terreinen van het Science Park Amsterdam (Science Park, 1098 XG Amsterdam) hebben een boekwaarde van € 0,9 miljoen en zijn in eigendom van NWO. De terreinen in eigendom van NIOZ en FOM (Rijnhuizen) hebben een boekwaarde van € 1,4 miljoen respectievelijk € 0,1 miljoen. De huidige marktwaarde van de terreinen is niet lager dan de boekwaarde.

Gebouwen

De gebouwen betreffen de huisvesting van de onderzoeksorganisaties ASTRON, CWI, FOM-instituten AMOLF, NIKHEF en DIFFER, NIOZ en SRON.

In 2014 is voor € 6,0 miljoen geïnvesteerd en geactiveerd aan gebouwen. Dit betreft grotendeels investeringen door FOM (€ 3,6 miljoen) en ASTRON (€ 2,3 miljoen) in nieuwbouw en renovatie. De activa in aanbouw betreft vooral nieuwbouw FOM DIFFER (€ 29,3 miljoen).

FOM heeft in 2014 een deel van het erfpachtrecht op enkele grondposities overgedragen aan NWO, in verband met een herontwikkeling die plaats heeft op het terrein van het Science Park Amsterdam. Bij FOM heeft dit geleid tot een desinvestering van € 8,9 miljoen. De activa was reeds afgeschreven, de desinvestering heeft derhalve geen resultaatseffect.

Vaartuigen

Het NIOZ maakt voor het zeegeand onderzoek gebruik van eigen onderzoeksvaartuigen, elk geschikt voor een specifiek werkgebied. De boekwaarde van de vaartuigen ultimo boekjaar bedraagt € 4,0 miljoen.

Installaties en apparatuur

De installaties en apparatuur bestaat hoofdzakelijk uit activa die gebruikt wordt door de NWO-instituten ten behoeve van de uitvoering van hun taken in het onderzoeksveld.

Computerapparatuur

Computerapparatuur bestaat voornamelijk uit hardware en software. De (afschrijvingen) desinvesteringen en waardeverminderingen betreffen de desinvestering en afwaarderingen van de niet meer aan het bedrijfsproces dienstbare materiële vaste activa.

Kantoormeubelen

De investeringen in kantoormeubelen van € 0,9 miljoen heeft grotendeels (€ 0,6 miljoen) betrekking op aanpassingen in het kader van het nieuwe werken, waarmee NWO Den Haag in 2013 van start is gegaan.

4.5.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

bedragen in k€	Boekwaarde 31-12-2013	Toename	Afname	Resultaat deelnemingen	Resultaat effecten, depots en overige	Boekwaarde 31-12-2014
Deelnemingen	5.324	29	-	-937	-	4.416
Vorderingen op OCW	331.266	130.496	-104.740	-	-	357.022
Effecten	60	-	-60	-	-	-
Overige vorderingen	4.434	1.055	-75	-	-549	4.865
Totaal financiële vaste activa	341.084	131.580	-104.875	-937	-549	366.303

Deelnemingen

De deelnemingen passen in het kader van de uitoefening van de taak van NWO, namelijk het stimuleren en versterken van wetenschappelijk onderzoek, zie onderstaande overzicht voor een specificatie.

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Waardering deelneming 31-12-2014	Aandeel resultaat 2014	Art 2 403 BW Ja/ Nee	Deelname %
Amsterdam Science Park NV	NV	Amsterdam	2.176	-18	Nee	25%
CV Exploitatie Internationale Magneetfaciliteit CVIM	CV	Utrecht	-	-81	Nee	67%
LOFAR cv	CV	Dwingeloo	10		Nee	
NOFIQ Holding BV	BV	Dwingeloo	-		Nee	23%
Dysi holding BV	BV	Assen	25		Nee	16%
Dutch Sigma BV	BV	Dwingeloo	4		Nee	20%
IBFI Schloss Dagstuhl		Dagstuhl	5		Nee	nvt
Vecho BV	BV	Amsterdam	5		Nee	22%
MonetDB BV	BV	Almere	3		Nee	14%
MonetDB BV Solution	BV	Almere	3		Nee	5%
Adaptive Planet BV	BV	IJsselstein	2		Nee	12%
Spinque BV	BV	Utrecht	4		Nee	22%
P2IP	BV	Amsterdam	29		Nee	50%
Stichting Beheer Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer	stichting	Amsterdam	263	64	Nee	67%
NL-eScience	stichting	Amsterdam	1.887	-902	Nee	50%
			4.416	-937		

Vorderingen op OCW

De vordering op OCW heeft een boekwaarde per ultimo 2014 van € 357,0 miljoen. In paragraaf 4.3 wordt de vordering OCW en de impact op de continuïteitsveronderstelling nader toegelicht. In de enkelvoudige jaarrekening is een specificatie van de vordering OCW opgenomen, waaruit de onderverdeling en looptijd van de vordering blijkt (paragraaf 8.2.5)

Overige vorderingen

In totaal bedragen de overige vorderingen ultimo 2014 € 4,9 miljoen. De vordering bestaat voor € 4,3 miljoen uit een pensioendepot dat FOM aanhoudt bij Centraal Beheer en bij het ministerie van Financiën ter dekking van verplichtingen voor pensioenen die niet bij het ABP zijn ondergebracht.

Voorts heeft NWO de volgende leningen verstrekt aan derden:

- Een renteloze lening (€ 1,6 miljoen) aan stichting LOFAR, die vanwege het aanwezige risico dat de lening niet kan worden afgelost voorzichtigheidshalve afgewaardeerd is naar nihil.
- Een lening aan Biogeneration Ventures B.V., Naarden, van € 5,7 miljoen (2013: € 5,2 miljoen). De vordering is vanwege het aanwezige risico op oninbaarheid voorzichtigheidshalve afgewaardeerd naar nihil;
- Een verstrekte lening (rente jaarlijks 0,3%) van € 98 duizend aan IIP Create.
- In 2014 is een lening verstrekt van € 0,54 miljoen aan Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer (WCW). De lening is bestemd voor de financiering van een deel van de kosten voor het aanleggen van het elektriciteitsnetwerk op het WCW terrein in Amsterdam.
- Zie voor een nadere toelichting op de overige vorderingen die betrekking hebben op NWO paragraaf 8.2.5.

4.5.4 Voorraden

De voorraden betreffen hulpmaterialen van FOM (€ 0,2 miljoen) en NIOZ (€ 0,2 miljoen).

4.5.5 Onderhanden projecten

Onderhanden projecten met debetsaldo:

bedragen in k€	Stand 31-12-2014	Stand 31-12-2013
Gerealiseerde projectkosten	22.233	21.196
Af: Te verwachten verliezen	-57	-500
Af: Gedeclareerde termijnen	-14.043	-12.231
Totaal	8.133	8.465

De onderhanden projecten in uitvoering bij ASTRON, NIOZ, FOM en SRON bedragen ultimo 2014 € 1,7 miljoen, € 2,4 miljoen, € 3,1 miljoen en respectievelijk € 0,9 miljoen.

Onderhanden projecten met creditsaldo:

bedragen in k€	Stand 31-12-2014	Stand 31-12-2013
Gerealiseerde projectkosten	14.671	12.546
Af: Te verwachten verliezen	-300	-226
Af: Gedeclareerde termijnen	-31.114	-28.650
Totaal	-16.743	-16.330

De onderhanden projecten in uitvoering bij groepsonderdelen waarbij de gedeclareerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectkosten zijn als vooruit ontvangen bedragen opgenomen onder kortlopende schulden. De onderhanden projecten met creditsaldo bij ASTRON, NIOZ, FOM en SRON bedragen ultimo 2014 € 3,9 miljoen, € 4,3 miljoen, € 8,5 miljoen en respectievelijk € 0,1 miljoen.

4.5.6 Vorderingen

bedragen in k€	Stand 31-12-2014	Stand 31-12-2013
Debiteuren	95.164	109.276
Vordering derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	47.276	76.664
Overlopende activa en vorderingen	37.640	34.515
Totaal	180.080	220.455

In totaal zijn de vorderingen met € 40,4 miljoen afgenomen tot totaal € 180,1 miljoen.

Debiteuren

De debiteuren hebben vooral betrekking op vorderingen inzake doorbelaste kosten aan overige overheden, vorderingen uit hoofde van projecten, universiteiten en andere onderzoeksinstanties. De looptijd van de vorderingen is korter dan 1 jaar.

Vordering derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies

Deze vordering is opgenomen voor programma's waar de aangegane subsidieverplichting de hiermee samenhangende ontvangen gelden overstijgt. Deze vordering is in 2014 met € 29,4 miljoen afgenomen tot € 47,3 miljoen. De afname wordt vooral veroorzaakt door de ontvangst van € 40,5 miljoen bijdrage 2014 voor NWO (NGI) van het ministerie van OCW.

Overige activa en vorderingen

De overlopende activa en overige vorderingen bestaan vooral uit vooruitbetaalde bedragen en nog te vorderen cofinanciering door STW. Per 31-12-2014 bedragen de overlopende activa en vorderingen € 37,6 miljoen.

4.5.7 Liquide middelen

bedragen in k€	31-dec-14	31-dec-13
Rekening-courant Ministerie van Financiën (NWO Den Haag)	186.863	129.836
Tegoeden op bankrekeningen (groepsonderdelen)	180.509	155.239
Vening Meinesz Fonds (VMF)	65	–
Kassen	25	26
Deposito's	1.018	15.942
Totaal	368.480	301.043

De liquide middelen zijn in 2014 met € 67,4 toegenomen tot € 368,5 miljoen. De toename van de liquide middelen blijkt uit het Kasstroomoverzicht (zie tabel in hoofdstuk 3).

De bij het ministerie van Financiën aangehouden middelen worden, afhankelijk van de rentetarieven, in het rekening-courant danwel in deposito gehouden. Het deposito betreft de depositorekeningen van NWO Den Haag bij het Ministerie van Financiën. De tegoeden op bankrekeningen (groepsonderdelen) bestaan zowel uit rekening-couranten bij het ministerie van Financiën als uit rekening-couranten bij andere banken.

Door de afgifte van een bankgarantie (trekkingsrecht) ad. € 0,9 miljoen ter garantstelling van de nakoming van de verplichtingen inzake de huur van de kantoorruimte NWO met parkeergelegenheid aan de laan van Nieuw Oost Indië te Den Haag is een langlopend deposito afgesloten. De bankgarantie loopt in 2021 af. Daarnaast is een bankgarantie afgegeven ad € 19 duizend inzake een huurovereenkomst van stichting NLeSC.

STW en FOM hebben via het Ministerie van Financien een borgstelling van € 86 duizend respectievelijk € 83 duizend afgegeven voor de huur van kantoorruimte.

De rekening-courant Vening Meinesz Fonds (VMF) komt voort uit een legaat waaruit periodiek een VMF-prijs wordt toegekend.

De rente op de rekening courant van het ministerie van Financiën is gebaseerd op de dagrente EONIA fixing, gemiddeld was de rente over 2014 0,10% (2013 0,09%). De rente bedroeg ultimo 2014 0,14% (2013 0,45%).

4.5.8 Eigen vermogen

De aansluiting tussen het enkelvoudig eigen vermogen van NWO Den Haag en het geconsolideerd eigen vermogen is als volgt:

bedragen in k€	2014	2013
NWO Den Haag	-473.422	-484.494
Stichting ASTRON	31.536	22.090
Stichting CWI	17.500	15.818
Stichting FOM	122.030	90.822
Stichting NIOZ	2.691	3.435
Stichting NSCR	1.067	1.240
Stichting SRON	28.066	27.977
Stichting STW	18.847	18.146
Stichting Beheer Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer	263	198
Stichting NL-eScience	1.887	2.788
Totaal	-249.534	-301.980

De toelichting op het eigen vermogen NWO-Den Haag is opgenomen in paragraaf 8.2.8.

Het groepsvermogen van NWO omvat het eigen vermogen van NWO Den Haag en het eigen vermogen van de stichtingen waarin NWO participeert en waar NWO geen beschikkingsmacht over het eigen vermogen heeft. Naast de NWO-instituten en stichting Technische Wetenschappen (STW) betreffen dit Stichting Beheer Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer en stichting NL-eScience.

Het NIOZ kampt sinds 2013 met een aantal problemen zoals een dalende bijdrage vanuit het nationaal vaarprogramma aan de exploitatie van het onderzoeksvaarttuig RV Pelagia, tegenvallende projectinkomsten en opgelopen vaste kosten. Het Algemeen Bestuur van NWO heeft in 2014 afspraken gemaakt over het plan van aanpak van het NIOZ met als doel een in de toekomst financieel gezond NIOZ te realiseren.

De begroting 2015 van NIOZ laat een begroot resultaat zien van € 4 miljoen negatief, 2016-2019 laten een sluitende begroting zien. Het Algemeen Bestuur van NWO heeft de begroting NIOZ 2015 goedgekeurd, onder de voorwaarde dat NIOZ maandelijks rapporteert over de voortgang van de realisatie, inclusief de ontwikkelingen op de voorstellen uit het plan van aanpak en de liquiditeiten. Het Algemeen Bestuur heeft zich garant gesteld voor het ontstane liquiditeitstekort en kan indien nodig nadere besluiten nemen over financiële steun.

4.5.9 Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden betreft Stichting Beheer CWI Incubator.

4.5.10 Egalisatierekening

Onderstaand overzicht geeft de egalisatierekening weer die is gevormd voor ontvangen investeringssubsidies ten behoeve van investeringen in materiele vaste activa.

bedragen in k€	2014	2013
Stand per 1 januari		
Boekwaarde	134.782	142.389
Mutaties in de boekwaarde:		
Toevoeging egalisatierekening	1.223	1.285
Vrijval egalisatierekening	-6.979	-8.892
Saldo	-5.756	-7.607
Stand per 31 december		
Boekwaarde	129.026	134.782

De egalisatierekening heeft grotendeels betrekking op investeringen in gebouwen (€ 118,4 miljoen) door de groepsmaatschappijen FOM, ASTRON, NIOZ en CWI. Jaarlijks valt een deel van de egalisatierekening vrij ter compensatie van de afschrijvingslasten op het betreffende materieel vast actief.

4.5.11 Voorzieningen

De voorzieningen zijn in 2014 ten opzichte van 2013 nagenoeg ongewijzigd en bedragen totaal € 9,4 miljoen. Het verloop van de voorzieningen over 2014 is als volgt:

bedragen in k€	Stand per 1 januari 2014	Toevoegingen ten laste van het resultaat	Onttrekkingen	Vrijval ten gunste van het resultaat	Stand per 31 december 2014	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Pensioenen	24	24	-	-33	15	14	1
Wacht- en uitkeringsgelden	2.462	2.133	-1.545	-5	3.045	1.231	1.814
Reorganisatie	113	-	-34	-	79	31	48
Jubileumuitkeringen	1.738	3	-72	-	1.669	179	1.490
Seniorenverlofregeling	815	114	-427	-	502	255	247
Overige personele voorzieningen	4.253	215	-380	-26	4.062	1.492	2.570
Totaal	9.405	2.489	-2.458	-64	9.372	3.202	6.170

Voorziening pensioenen

Dit betreft pensioenverplichtingen van FOM die niet bij het ABP zijn ondergebracht. Deze pensioenrechten zijn opgebouwd bij Centraal Beheer voordat de pensioenrechten bij het ABP werden verzekerd. De dotatie van € 24 duizend heeft betrekking op gerealiseerde rentebaten ten behoeve van deze voorziening. Er zijn 7 actieve verzekerden die op 1-1-2015 de 65-jarige leeftijd nog niet hebben bereikt.

Voorziening wachtgeld en uitkeringsgelden

Deze voorziening geeft de verplichtingen weer voor de lopende wachtgeldregelingen getroffen met voormalig personeel conform de CAO. Per saldo is de voorziening met € 0,6 miljoen toegenomen tot € 3,0 miljoen.

Reorganisatie

De voorziening van € 79 duizend is gevormd bij NIOZ en bestemd voor toekomstige salariskosten van boventallige medewerkers bij NIOZ.

Voorziening jubileumuitkeringen

Deze voorziening is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeel in dienst van NWO en groepsonderdelen.

Voorziening seniorenverlof

Deze voorziening is getroffen voor het doorbetaalde deel van de werktijdvermindering bij werknemers van NWO die deelnemer zijn aan de zogenaamde "Seniorenregeling (SOP)".

Overige personele voorzieningen

De post overige personele voorzieningen van € 4,1 miljoen bestaat grotendeels uit een voorziening FOM voor personele verplichtingen (€ 3,4 miljoen). De voorziening heeft betrekking op de relocatie van DIFFER van Nieuwegein naar Eindhoven en de verhuizing van FELIX naar Nijmegen.

4.5.12 Langlopende Schulden

Onderstaand overzicht betreffen de schulden met een looptijd van langer dan 1 jaar:

bedragen in k€	31-12-2014	31-12-2013
Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	585.927	498.537
Vooruitontvangen bedragen	6.820	1.104
Overige langlopende schulden	35	34
Totaal	592.782	499.675

De langlopende schulden van NWO zijn in 2014 met € 93,1 miljoen toegenomen tot een bedrag van € 592,8 miljoen.

De toename (€ 87,4 miljoen) wordt vooral veroorzaakt door meer aangegane verplichtingen/toekenningen in 2014 ten opzichte van 2013 en de aanpassing van het betalingsritme in 2014. Met de aanpassing van het betalingsritme is de bevoorschotting meer in overeenstemming gebracht met het daadwerkelijk verloop van de uitvoering van de gehonoreerde onderzoeksvoorstellen.

Toegekende, niet uitgekeerde bedragen

bedragen in k€	2014	2013
Stand 1 januari	1.065.030	1.037.905
Bij verstrekte subsidies	519.559	481.859
Af: Betalingen	-497.237	-454.734
Stand 31 december	1.087.352	1.065.030
Waarvan korter dan 1 jaar:	501.425	566.493
Waarvan langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar:	585.927	498.537

De verplichtingen met een looptijd van korter dan 1 jaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Vooruit ontvangen bedragen

De vooruit ontvangen bedragen betreffen:

- de afkoop van een erfpachtcanon(t/m 2060) door de UvA ad € 1,1 miljoen. Hiervan heeft € 1,0 miljoen betrekking op een looptijd langer dan vijf jaar.
- de afkoop van een erfpachtcanon (t/m 2064) ad. € 5,8 miljoen, zijnde 70% van de totale afkoopsom van € 8,4 miljoen exclusief btw voor een te vestigen Datacenter. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 8.2.10.

Overige langlopende schulden

De overige langlopende schulden hebben een looptijd van langer dan 1 jaar.

4.5.13 Kortlopende Schulden

bedragen in k€	31-dec-14	31-dec-13
Crediteuren	4.589	12.605
Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	501.425	566.493
Te betalen belastingen en premies sociale verzekeringen	9.975	5.506
Schulden ter zake van pensioenen	1.019	1.212
Nog te betalen bedragen uit hoofde van vakantiewaardering	4.461	4.497
Nog te betalen bedragen uit hoofde van openstaande verlof- en spaarverlofdagen	7.575	8.568
Vooruitontvangen bedragen	1.144	2.233
Derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	36.373	31.929
Onderhanden projecten (creditstand)	16.743	16.330
Overlopende passiva en schulden	13.629	13.107
Totaal	596.933	662.480

De totale kortlopende schulden zijn met € 65,6 miljoen afgenomen tot € 596,9 miljoen.

De schulden hebben voor het overgrote deel betrekking op de voor wetenschappelijk onderzoek door onderzoeksinstituten opeisbare, maar nog niet uitbetaalde gelden.

Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (Subsidies)

De toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) zijn in 2014 met € 65,1 miljoen afgenomen tot € 501,4 miljoen. Zie ook paragraaf 4.5.12 voor een nadere toelichting.

Het overgrote deel van de toegekende, niet uitgekeerde bedragen (€ 412,2 miljoen) heeft betrekking op NWO Den Haag. Van het restant (€ 89,2 miljoen) van de toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) heeft het overgrote deel betrekking op door STW verstrekte subsidies (€ 88,3 miljoen).

Derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies

Deze schuld betreft programma's waar de reeds ontvangen gelden de aangegane subsidieverplichtingen overstijgen.

Onderhanden projecten (creditstand)

Deze post betreft de onderhanden projecten in uitvoering bij groepsonderdelen waarbij de gedeclareerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectkosten. Zie paragraaf 4.5.5 voor een nadere specificatie.

Overlopende passiva en schulden

Het totaal van de overige schulden en overlopende passiva bedraagt € 13,6 miljoen ultimo 2014. Het overgrote deel ultimo boekjaar heeft betrekking op schulden van NWO enkelvoudig en FOM (€ 2,6 miljoen respectievelijk € 8,0 miljoen).

4.5.14 Financiële instrumenten

Algemeen

NWO (inclusief groepsonderdelen) maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstelt aan marktrisico inclusief valutarisico, renterisico, kasstroomrenterisico en prijsrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft NWO een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. NWO maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten om risico's te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten kan als volgt worden weergegeven:

(bedragen in K€)	Boekwaarde 2014	Marktwaaarde 2014
Vordering OCW	357.022	355.187
Vordering derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	47.276	47.111
Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	-1.087.352	-1.084.198
Stand per 31 december 2014	-683.054	-681.900

De reële waarde is de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening. Voor de vordering OCW en toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) is een rentepercentage gehanteerd van 0,14%. Deze rente is gelijk aan de rente van schatkistbankieren.

Kredietrisico

NWO (inclusief groepsonderdelen) loopt kredietrisico over verstrekte leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen, liquide middelen. Het maximale kredietrisico bedraagt € 0,9 miljard.

Het kredietrisico is geconcentreerd bij de Rijksoverheid en gerelateerde partijen. De hoogste vordering bedraagt € 357,0 miljoen en betreft de vordering op het ministerie van OCW. De gerelateerde partijen zijn gerelateerd aan de Rijksoverheid en met deze partijen bestaat een lange relatie; zij hebben tot op heden altijd aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Renterisico, kasstroomrisico en valutarisico

NWO (inclusief groepsonderdelen) loopt over haar schulden geen renterisico, aangezien deze posten niet rentedragend zijn. De vordering van NWO op OCW kent geen rentevergoeding. NWO loopt geen valutarisico, omdat nagenoeg alle transacties in euro's plaatsvinden. Met het bestaande liquiditeitsbeleid van NWO worden kasstroomrisico's zoveel mogelijk beperkt (zie Jaarverslag hoofdstuk 4.2 Financiën).

Liquiditeitsrisico

NWO bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor NWO steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

De meerjarige liquiditeitsprognose inclusief groepsonderdelen ziet er als volgt uit:

Liquiditeitsprognose 2015-2019 bedragen in K€	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Beginstand liquide middelen	301.043	368.480	421.491	390.009	299.269	247.111
Eindstand liquide middelen	368.480	421.491	390.009	299.269	247.111	241.403
Mutatie liquide middelen	67.437	53.011	-31.482	-90.740	-52.158	-5.708

Van de liquide middelen staat € 1,4 miljoen niet ter vrije beschikking uit hoofde van verstrekte bankgaranties en borgstellingen. Zie paragraaf 4.5.15 Niet in balans opgenomen activa en verplichtingen voor een nadere specificatie.

4.5.15 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Garanties en borgstellingen

NWO heeft voor een bedrag van € 1,4 miljoen aan garanties en borgstellingen afgegeven voor:

- Bankgarantie huur kantoorgebouwen Den Haag en Utrecht (€ 1,0 miljoen).
- Borgstelling ten behoeve van ASP NV, inzake aangegane kredieten door ASP bij de Rabobank voor de bouw van het Matrix V gebouw te Amsterdam (€ 0,4 miljoen).
- Garantie voor een LOFAR HBA station te Hamburg. Garantieverlichting 2015 € 21 duizend.
- Garantie inzake een huurovereenkomst van stichting NLeSC van € 19 duizend.

Biogeneration Ventures B.V.

In 2007 is gestart met het verstrekken van een lening aan Biogeneration Ventures B.V. te Naarden conform de aangegane leningsovereenkomst met deze organisatie die ten doel heeft te investeren in technostarters die voornamelijk actief zijn op het gebied van life-sciences.

NGI/NWO zorgt voor de initiële financiering in de vorm van een renteloze achtergestelde lening met winstdeling voor een bedrag van maximaal € 6 miljoen. Tot en met 2014 is het geleende bedrag opgelopen tot € 5,7 miljoen. Daarom is per balansdatum nog een uitstaande maximale verplichting aanwezig van € 0,3 miljoen.

EDCTP

NWO is een van de deelnemende organisaties (namens de Nederlandse overheid) in EDCTP, een naar Europees recht in 2003 opgerichte rechtspersoon (European Economic Interest Grouping, EEIG). Bij deze rechtsvorm kunnen alle deelnemende rechtspersonen aangesproken worden op de eventuele tekorten die ontstaan bij EDCTP.

Overige

Op grond van diverse contracten, waaronder die voor de huur van gebouwen in gebruik bij het bureau NWO in Den Haag, heeft NWO Den Haag een jaarlijkse verplichting van € 4,7 miljoen.

De huurcontracten voor de twee gebouwen in Den Haag lopen beiden tot 2020, met een jaarlijkse last van € 3,9 miljoen. Hiervan wordt een gedeelte in rekening gebracht bij ZonMw en andere onderhuurders. Het andere deel van de niet in de balans opgenomen verplichtingen ad. € 1,5 miljoen heeft betrekking op kantoorfaciliteiten (schoonmaak, catering, automatisering en onderhoud).

STW heeft voor de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 maart 2021 een contract inzake huur kantoorpand afgesloten. De huurprijs is € 0,2 miljoen per jaar.

STW is in overleg met de belastingdienst over de BTW afspraken die voor STW moeten gelden met ingang van 1 januari 2014. Dit houdt verband met de door de belastingdienst ter discussie gestelde status van STW als BTW ondernemer. In casu is de belastingdienst van mening dat STW niet langer meer als ondernemer voor de BTW is aan te merken. STW loopt als gevolg van de BTW discussie een risico van ca. € 5,5 miljoen.

Ten behoeve van de onderhoudsovereenkomst voor de onderzoekschepen, lease- en service overeenkomsten van printers en apparatuur heeft NIOZ overeenkomsten afgesloten van € 1,3 miljoen. Daarnaast loopt een erfpacht verplichting Yerseke van € 2,3 miljoen.

Voor een drietal erfpachtcanons met Staatsbosbeheer en lease verplichtingen zijn door ASTRON meerjarige overeenkomsten afgesloten met een totale waarde van € 0,4 per miljoen jaar.

SRON heeft verplichtingen inzake lease, huurcontracten en andere overeenkomsten met een jaarlijkse verplichting van € 1,4 miljoen. De verplichting uit (meerjarige) contracten van CWI en NSCR bedragen € 0,4 miljoen respectievelijk € 0,1 miljoen.

FOM heeft verplichtingen van geringe omvang op grond van diverse verhuur- en huurovereenkomsten. Het gaat onder andere om huurovereenkomst van het kantoor aan de Van Vollenhovenlaan. Ingaande 1 januari 2013 is een nieuwe huurovereenkomst afgesloten tot en met 31 maart 2021. Voor deze overeenkomst is een bankgarantie afgegeven bij het Ministerie van Financiën door FOM voor de looptijd van de huurovereenkomst (€ 82,6 duizend). Voorts is sprake van verhuur van de AmPS/MEA-gebouwen.

Op 16 september 2013 is de bouw van het nieuwe laboratorium van het FOM-instituut voor funderend energieonderzoek DIFFER officieel van start gegaan. Volgens de planning zal de nieuwbouw op 1 februari 2015 worden opgeleverd. De totale aanneemsom van de bouw bedraagt € 26,8 miljoen, waarvan op 31 december 2014 nog € 2,7 miljoen door de aannemer te declareren.

FOM is een overeenkomst aangegaan in 2014, eindigend in 2021, met een optie tot verlenging van twee maal drie jaar voor een nieuw financieel systeem. Ultimo 2014 resteert nog een verplichting voor implementatie van € 0,3 miljoen. Daarnaast heeft FOM op basis van de overeenkomst de verplichting tot betaling van jaarlijkse onderhoudskosten.

Verder zijn verplichtingen aangegaan voor contributies voor deelname in internationale faciliteiten zoals de Europese faciliteit ESRF, te gebruiken door Nederlandse onderzoekers.

4.6 Toelichting op de geconsolideerde winst -en verliesrekening

4.6.1 Begroting 2014

NWO heeft geen geconsolideerde begroting, alleen een begroting op enkelvoudig niveau. De begroting 2014 en de toelichting daarop is derhalve in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen.

4.6.2 Baten

De baten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen in k€	2014	2013
Rijksbijdrage OCW	678.240	602.922
Specifieke subsidies OCW	10.178	14.874
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	81.694	64.446
Subsidies en bijdragen van derden	34.580	32.884
Overige baten	14.848	16.046
Totaal	819.540	731.172

De totale baten van NWO zijn in 2014 ten opzichte van 2013 met € 88,3 miljoen toegenomen tot € 819,5 miljoen. Een nadere specificatie van de baten volgt hieronder.

Rijksbijdrage OCW

bedragen in k€	2014	2013
Rijksbijdrage OCW		
Brief d.d. 18 september 2012 met kenmerk 436760		566.513
Brief d.d. 24 september 2013 met kenmerk BEK/BPR-2013/32645 U		666
Brief d.d. 24 september 2013 met kenmerk BEK/BPR-2013/32646 U	633.875	
Brief d.d. 01 november 2013 met kenmerk BEK/BPR-2013/45575 M	4.623	
Brief d.d. 08 oktober 2014 met kenmerk OND/ODB-14/26983 U	6.667	
Brief d.d. 03 december 2014 met kenmerk OND/ODB-14/40151 U	7.319	
	652.484	567.179
Mutatie vordering OCW	25.756	35.743
Totaal	678.240	602.922

De baten van NWO bestaan vooral uit de rijksbijdrage van OCW. Deze rijksbijdrage heeft een structureel karakter. De rijksbijdrage is in vergelijking met 2013 met € 75,3 miljoen toegenomen tot € 678,2 miljoen. De mutatie van de vordering OCW ad € 25,8 miljoen is toegelicht in paragraaf 8.2.5. Financiële vaste activa.

De belangrijkste redenen voor de stijging ten opzichte van 2013 zijn de ontvangen bijdragen (€ 44 miljoen) voor het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) en Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA (NRPO-SIA), die met ingang van 2014 van start zijn gegaan. Ook zijn extra middelen (totaal € 50 miljoen, voor 2014: € 25 miljoen) beschikbaar gekomen voor de privaatsamenwerking op het terrein van fundamenteel onderzoek. En op basis van het Regeerakkoord "Bruggen slaan" zijn ten behoeve van intensivering onderwijs en onderzoek extra gelden (22 miljoen euro) beschikbaar gekomen.

Daarentegen staat een verlaging van de Rijksbijdrage als gevolg van kortingen (€ 6 miljoen) voortkomend uit het Begrotingsakkoord 2013 en Regeerakkoord "Bruggenslaan" en is de toename van de vordering OCW € 10 miljoen lager dan vorig jaar.

Naast het ministerie van OCW stellen ook andere departementen, alsmede andere financiers, aan NWO middelen beschikbaar voor specifieke bestedingsdoelen. In de onderstaande tabellen worden de door verschillende financiers toegekende middelen gespecificeerd.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

bedragen in k€	2014	2013
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	38	63
Ministerie van Buitenlandse Zaken	17.925	2.909
Ministerie van Economische Zaken	28.480	28.665
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	4.118	420
Ministerie van Veiligheid en Justitie	499	435
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	27	270
Overige ministeries	96	39
EU subsidies	16.766	14.414
Subsidies van overige overheden	13.745	17.231
Totaal	81.694	64.446

De Overige overheidsbijdragen en subsidies voor specifieke bestedingsdoelen worden op basis van matching gerealiseerd in het jaar waarin de (meerjarige) toekenning is gedaan, danwel op basis van de voortgang van de onderzoekwerkzaamheden bij het betreffende groepsonderdeel. Dit kan leiden tot jaarlijkse fluctuaties in de gerealiseerde baten.

Subsidies en bijdragen van derden

bedragen in k€	2014	2013
Bijdragen van bedrijfsleven	26.639	31.160
Overige subsidies	7.941	1.724
Totaal	34.580	32.884

De Subsidies en bijdragen van derden voor specifieke bestedingsdoelen worden op basis van matching gerealiseerd in het jaar waarin de (meerjarige) toekenning is gedaan, danwel op basis van de voortgang van de onderzoekwerkzaamheden bij het betreffende groepsonderdeel. Dit kan leiden tot jaarlijkse fluctuaties in de gerealiseerde baten.

Overige baten

bedragen in k€	2014	2013
Opbrenst uit royalties, octrooien, licenties	720	468
Vrijval voorziening	69	728
Vrijval egalisatierekening	5.902	7.752
Overige baten	8.157	7.098
Totaal	14.848	16.046

In 2014 bedraagt de opbrengst uit royalties, octrooien en licenties € 0,7 miljoen (€ 0,5 miljoen in 2013). De baten zijn grotendeels gerealiseerd door STW in het kader van het beleid rond kennis-handel.

Benodigde voorzieningen worden periodiek geactualiseerd. Naast dotaties is in een bedrag van € 0,1 miljoen vrijgevallen ten gunste van het saldo baten en lasten. Voor een nadere specificatie van de vrijval egalisatierekening en voorzieningen wordt verwezen naar paragraaf 4.5.10 respectievelijk 4.5.11.

De overige baten van € 8,2 miljoen in 2014 bestaan vooral uit inkomsten met betrekking tot verhuur onroerende zaken en internet exchange housing.

4.6.3 Lasten

De lasten van NWO en haar groepsmaatschappijen hebben betrekking op verstrekte subsidies voor onderzoeksprogramma's, personeelskosten, afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa, huisvestingslasten en overige lasten zoals dotaties aan voorzieningen.

4.6.3.1 Verstrekte subsidies

bedragen in k€	2014	2013
Subsidies aan derden	527.170	486.215
Af: Afwikkelingen op projectsubsidies	-7.611	-4.356
Totaal	519.559	481.859

De subsidies aan derden zijn per saldo met € 41,0 miljoen toegenomen. Tegenover een stijging van de verstrekte subsidies aan derden door NWO van € 53,0 miljoen staat een daling van verstrekte subsidies aan derden door STW van € 12,0 miljoen.

4.6.3.2 Personeelskosten

bedragen in k€	2014	2013
Lonen en salarissen	114.398	113.806
Pensioenlasten	17.112	17.992
Sociale lasten	13.439	16.006
Mutatie personele voorzieningen	2.695	2.226
Overige personele lasten	13.782	11.322
Totaal	161.426	161.352

De totale personeelslasten zijn op totaalniveau nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar. De mutaties personele voorzieningen hebben betrekking op de wachtgeldten, jubileumuitkeringen en seniorenverlofvoorzieningen (zie 4.5.11. Voorzieningen).

De overige personele lasten bestaan voor € 7,5 miljoen uit inhuur van externen en uitzendkrachten (2013 € 5,9 miljoen). Een stijging van totaal € 1,6 miljoen, welke vooral bij NWO Den Haag (€ 0,9 miljoen) wordt veroorzaakt door de tijdelijke inzet van externen op functies waar de werving voor vaste medewerkers loopt.

Naast de kosten van externen en uitzendkrachten bestaan de overige personele lasten onder meer uit opleidingskosten, reis- en verblijfskosten.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2014 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de groep, omgerekend naar volledige mensjaren 2.297 (2013: 2.355). Deze personeelsomvang is als volgt onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën:

	2014	2013
NWO totaal (fte)	2.297	2.355
NWO totaal (aantallen)	2.480	2.536
Waarvan in percentage van fte:		
Wetenschappers	55%	55%
Vrouw	32%	30%
Waarvan in percentage van aantallen:		
Buitenlandse medewerkers	31%	31%

4.6.3.3 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

bedragen in k€	2014	2013
Immateriële vaste activa	72	72
Gebouwen	3.536	3.323
Vaartuigen	518	523
Installaties & apparatuur	4.333	4.379
Computerapparatuur	2.375	2.358
Kantoormeubilair	795	821
Transportmiddelen	55	56
Totaal	11.684	11.532

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn in 2014 met € 0,2 miljoen toegenomen tot € 11,7 miljoen (2013: € 11,5 miljoen).

4.6.3.4 Huisvestingslasten

bedragen in k€	2014	2013
Huur	5.047	5.057
Verzekeringen	425	556
Onderhoud	2.210	2.915
Energie	2.820	3.212
Schoonmaakkosten	1.365	1.502
Overige huisvestingskosten	2.460	280
Totaal	14.327	13.522

De huisvestingslasten zijn in 2014 met € 0,8 miljoen toegenomen tot € 14,3 miljoen (2013: 13,5 miljoen).

De Overige huisvestingskosten bestaan grotendeels uit de in 2014 uitgevoerde sloopwerkzaamheden in het kader van de herontwikkeling van een deelperceel op het WCW terrein in Amsterdam en is daarmee de voornaamste oorzaak van de kostenstijging ten opzichte van 2013.

4.6.3.5 Overige lasten

bedragen in k€	2014	2013
Projectgebonden kosten	28.641	32.201
Vrijval/ dotatie voorziening	820	-2.395
Automatisering	959	1.506
Advies en consultancy kosten	2.257	2.952
Exploitatiekosten	4.100	3.835
Administratie en beheerskosten	15.732	18.140
Overige kosten	7.321	10.714
Totaal	59.830	66.953

De overige lasten zijn met € 7,2 miljoen afgenomen tot € 59,8 miljoen.

De vrijval/ dotatie voorziening in 2014 bestaat voornamelijk uit een dotatie van € 0,5 miljoen voor de incurante lening aan Biogeneration Ventures B.V. De vrijval van de voorziening in 2013 betrof de voorziening die was gevormd voor een vordering van ASTRON op LOFAR in 2012. In 2013 was de vordering grotendeels ontvangen en leidde tot een vrijval van de voorziening.

De daling van de administratie- en beheerskosten van € 2,4 miljoen wordt veroorzaakt door lagere materiële lasten bij FOM.

4.6.3.6 Bijzondere waardevermindering van financiële vaste activa

NWO stelt haar jaarrekening met ingang van 2012 op basis van RJ660 op. Op grond van de verslaggevingsregels dient het deel van de vordering dat niet zal worden afgelost te worden gewaardeerd op nihil. NWO heeft deze conclusie besproken met OCW en OCW onderschrijft deze. In 2013 was derhalve € 612 miljoen ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. Zie voor verdere toelichting par 4.3.

4.6.4 Financiële baten en lasten

bedragen in k€	2014	2013
Rente baten	850	1.187
Effect reële waardebeoordeling verstrekte lening	-55	-
Bankkosten en koersresultaten	16	-170
Totaal	811	1.017

De financiële baten zijn in 2014 (€ 0,8 miljoen) gedaald ten opzichte van 2013 (€ 1,0 miljoen) met € 0,2 miljoen. De afname wordt vooral veroorzaakt door de daling van het gemiddeld uitstaand saldo aan deposito's.

De rente op de rekening courant van het ministerie van Financiën is gebaseerd op de dagrente EONIA fixing, gemiddeld was de rente over 2014 0,10% (2013: 0,09%).

Het effect reële waarde beoordeling heeft betrekking op de verstrekte lening aan Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer (WCW). Zie ook paragraaf 4.5.3 Financiële vaste activa.

5 | Enkelvoudige Balans per 31 december 2014

(na resultaatbestemming)

bedragen in k€		31-dec-2014	31-dec-2013
Activa			
Immateriële vaste activa	8.2.3	8.708	5.269
Materiële vaste activa	8.2.4	3.978	4.460
Financiële vaste activa	8.2.5	407.746	368.056
Vaste activa		420.432	377.785
Vorderingen	8.2.6	63.549	93.727
Liquide middelen	8.2.7	191.091	148.423
Vlottende activa		254.640	242.150
Totaal		675.072	619.935
Passiva			
Algemene reserve		-27.918	-18.382
Wettelijke reserve		7.874	4.435
Overige reserve		-611.540	-611.540
Bestemde fondsen		158.162	140.993
Eigen vermogen	8.2.8	-473.422	-484.494
Voorzieningen	8.2.9	2.657	2.503
Langlopende schulden	8.2.10	612.844	510.282
Kortlopende schulden	8.2.11	532.993	591.644
Vreemd vermogen		1.148.494	1.104.429
Totaal		675.072	619.935

6 | Enkelvoudige Staat van Baten en Lasten over 2014

bedragen in k€		Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
Baten				
Rijksbijdragen OCW		678.240	667.562	602.922
Specifieke subsidies OCW		9.239	13.916	13.865
Overige overheidsbijdragen en -subsidies		28.538	28.969	12.275
Subsidies & bijdragen van derden		14.569	9.428	7.705
Overige baten		908	3.433	695
Totaal baten	8.3.2	731.494	723.308	637.462
Lasten				
Verstrekke subsidies	8.3.3.1	663.417	700.532	572.930
Personeelslasten	8.3.3.2	32.261	29.762	31.115
Afschrijvingen	8.3.3.3	1.241	3.631	1.333
Huisvestingslasten	8.3.3.4	4.110	3.436	4.194
Overige lasten	8.3.3.5	15.092	13.987	16.850
Bijzondere waardevermindering van financiële vaste activa	8.3.3.6	-	-	611.540
Totale lasten		716.121	751.348	1.237.962
Saldo baten en lasten		15.373	-28.040	-600.500
Financiële baten en lasten	8.4	-4.146	-	-4.286
Resultaat		11.227	-28.040	-604.786
Deelnemingen	8.5	-18	-	18
Netto resultaat		11.209	-28.040	-604.768
Resultaatbestemming				
Resultaat Algemene reserve		-6.097	-	-8.492
Resultaat Overige reserve		-	-	-611.540
Resultaat Bestemde Fondsen		17.306	-28.040	15.264
Netto resultaat		11.209	-28.040	-604.768

7 | Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2014

bedragen in K€	31-dec-2014	31-dec-2013
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	15.373	-600.500
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	1.241	1.333
Mutaties voorzieningen	624	585
Bijzondere waardevermindering vordering OCW	-	611.540
Veranderingen in vlottende middelen:		
Vorderingen	29.639	50.816
Kortlopende schulden	-2.653	-24.878
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	44.224	38.896
Financiële baten en lasten		
Ontvangen rente	949	981
Bankkosten en koersresultaten	96	-165
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	45.269	39.712
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Onderbrengen NRPO-SIA	-	437
Verhuizing/ overdracht BioWetenschappen en Maatschappij	-137	-
Investerings immateriële vaste activa	-3.439	-2.217
Ontvangen erfpacht	5.716	-
Investerings materiële vaste activa	-759	-1.706
Verstrekke leningen groepsmaatschappijen en gelieerde partijen	-19.326	-14.385
Aflossing op leningen groepsmaatschappijen en gelieerde partijen	1.113	841
Afname effecten	58	-1
Mutatie overige verstrekke leningen financiële vaste activa	-920	-723
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-17.694	-17.754
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opboeking vordering OCW	-130.496	-147.315
Aflossing vordering OCW	104.740	111.572
Verstrekke subsidies	663.417	572.930
Betaalde subsidies	-622.568	-594.921
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	15.093	-57.734
Totaal uit kasstromen	42.668	-35.776
Mutatie liquide middelen		
Beginstand liquide middelen	148.423	184.199
Eindstand liquide middelen	191.091	148.423
Mutatie liquide middelen	42.668	-35.776

8 | Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2014

8.1 Algemeen

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) is met een budget van ruim € 700 miljoen per jaar één van de grootste wetenschapsfinanciers in Nederland. NWO stimuleert kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap door het beste onderzoek te selecteren en te financieren. NWO beheert onderzoeksinstituten van (inter)nationaal belang, geeft mede richting aan het wetenschappelijk onderzoek in Nederland en brengt wetenschap en maatschappij dichter bij elkaar. Onderzoeksvoorstellen worden beoordeeld en geselecteerd door vooraanstaande wetenschappers uit binnen- en buitenland. Dankzij financiering van NWO kunnen meer dan vijfduizend wetenschappers onderzoek doen.

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) is statutair gevestigd te Den Haag.

8.2 Toegepaste standaarden

Het Ministerie van OCW heeft bij brief d.d. 17 januari 2012 met kenmerk 359312 bepaald dat NWO vanaf 2012 haar jaarrekening dient op te stellen in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

8.2.1 Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van de juridische vorm.

Onderzoeksorganisaties, stichtingen waarmee NWO duurzaam mee is verbonden overeenkomstig de Wet NWO, voldoen niet aan criteria voor opname als een deelneming in de enkelvoudige balans en zijn derhalve niet als financieel vast actief in deze jaarrekening opgenomen. NWO heeft op basis van consolidatiecriteria overheersende zeggenschap op de in de NWO-Wet genoemde onderzoeksorganisaties. In de geconsolideerde jaarrekening van NWO worden deze groepsmaatschappijen wel opgenomen. Hierdoor wijkt het geconsolideerd groepsvermogen af van het enkelvoudige eigen vermogen van NWO. Het eigen vermogen van de geconsolideerde onderzoeksorganisaties (stichtingen) is gepresenteerd als aandeel derden in het groepsvermogen.

8.2.2 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT)

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft NWO Den Haag zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

8.2.3 Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn opgenomen de geactiveerde kosten van de bouw van het nieuwe informatiesysteem ISAAC. Het verloop over 2014 is als volgt:

bedragen in K€	Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa	Totaal
Stand per 1 januari 2014:		
Aanschafprijs	5.269	5.269
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-
Boekwaarde 1-1-2014	5.269	5.269
Mutaties in de boekwaarde:		
Investerings	3.439	3.439
Afschrijvingen	-	-
Saldo	3.439	3.439
Stand per 31 december 2014:		
Aanschafprijs	8.708	8.708
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-
Boekwaarde 31-12-2014	8.708	8.708

De investeringen in 2014 van € 3,4 miljoen in de immateriële vaste activa betreft vooral de bouw van het Informatie Systeem voor Aanvragen, Archivering en Communicatie (ISAAC). Het nieuwe systeem ISAAC wordt ondersteunend aan het bedrijfsproces bij NWO, STW en FOM.

De vooruitbetalingen op immateriële vaste activa bestaat uit licentiekosten op basis waarvan ISAAC wordt ontwikkeld (EUR 0,8 miljoen) en uit ontwikkelingskosten (EUR 7,9 miljoen).

Voor het deel van de ontwikkelingskosten is een wettelijke reserve gevormd.

Op de investeringen wordt nog niet afgeschreven omdat het systeem nog niet in gebruik is genomen. Naar verwachting zal ISAAC in 2015 in gebruik genomen worden. De realisatie van aanvullende gebruikerswensen vraagt meer tijd dat aanvankelijk voorzien. De bouw is gestart in 2011.

8.2.4 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

bedragen in K€	Terreinen	Installaties en apparatuur	Computer-apparatuur	Kantoor-meubelen	Transport-middelen	Totaal
Stand per 1 januari 2014:						
Aanschafprijs	915	572	10.916	7.586	36	20.025
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-406	-9.201	-5.922	-36	-15.565
Boekwaarde 1-1-2014	915	166	1.715	1.664	-	4.460
Mutaties in de boekwaarde:						
Investerings	-	7	129	623	-	759
Afschrijvingen	-	-33	-883	-325	-	-1.241
Saldo	-	-26	-754	298	-	-482
Stand per 31 december 2014:						
Aanschafprijs	915	579	11.045	8.209	36	20.784
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-439	-10.084	-6.247	-36	-16.806
Boekwaarde 31-12-2014	915	140	961	1.962	-	3.978

Terreinen

De terreinen van het Science Park Amsterdam (Science park, 1098 XG Amsterdam) hebben een boekwaarde van € 0,9 miljoen. De huidige marktwaarde is niet lager dan de boekwaarde van het terrein.

Installaties en apparatuur

De categorie installaties en apparatuur bestaat hoofdzakelijk uit activa die gebruikt wordt ten behoeve van de uitvoering van de taken van NWO.

Computerapparatuur

Onder computerapparatuur is de boekwaarde verantwoord van de door NWO aangeschafte software en hardware. De investering in 2014 van totaal € 0,1 miljoen betreft vooral de aanschaf van hardware.

Kantoormeubelen

De investeringen in kantoormeubelen van € 0,6 miljoen heeft betrekking op aanpassingen in het kader van het nieuwe werken, waarmee NWO in 2013 van start is gegaan.

8.2.5 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

bedragen in K€	Boekwaarde per 31-dec- 2013	Verstreckte lening	Aflossing lening	Dotatie voorziening	Waarde vermindering	Waarde vermeerdering	Resultaat deelnemingen en effecten	Boekwaarde per 31-dec- 2014
Deelnemingen	2.194	-	-	-	-	-	-18	2.176
Vorderingen op groepsmaatschappijen	34.440	19.326	-1.113	-	-4.969	363	-	48.047
Overige vorderingen	98	1.009	-90	-470	-55	9	-	501
Vorderingen op OCW	331.266	130.496	-104.740	-	-	-	-	357.022
Effecten	58	-	-	-	-	-	-58	-
Financiële vaste activa	368.056	150.831	-105.943	-470	-5.024	372	-76	407.746

Deelnemingen

De deelnemingen passen in het kader van de uitoefening van de taak van NWO, namelijk het stimuleren en versterken van wetenschappelijk onderzoek.

De kapitaalbreng in de deelneming Amsterdam Science Park (ASP) bedraagt € 2,7 miljoen en heeft als doel te participeren in initiatieven om wetenschappelijk onderzoek te bevorderen en te versterken. In 2007 is de lening ad € 2,3 miljoen aan Amsterdam Science Park C.V. omgezet in vennootschappelijk kapitaal in verband met de financiële herstructurering van ASP. In 2007 hebben de vennoten, waaronder NWO, het recht van tweede hypotheek verworven op de Matrix-gebouwen I t/m V van ASP.

Het publiek belang van ASP C.V. en ASP N.V. is vooral laagdrempelige huisvesting bieden aan startende (ICT & life-science) ondernemers op het Science Park-terrein en zo als kennisstation te functioneren. Hiertoe zijn vijf gebouwen (kantoren en laboratoria) ontwikkeld die door de C.V. worden geëxploiteerd (de zogenaamde Matrix gebouwen).

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Eigen vermogen 31-12-2014	Resultaat 2014	Art. 2 403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie
Amsterdam Science Park NV	NV	Amsterdam	8.705	-71	Nee	25%	0%

Vorderingen op groepsmaatschappijen

De vorderingen op groepsmaatschappijen betreffen uitstaande leningen aan groepsonderdelen en hebben een duurzaam karakter en zijn gericht op het realiseren van nieuwbouw en infrastructurele voorzieningen voor onderzoeksactiviteiten van de instituten van NWO. Deze leningen bestaan uit:

- ASTRON in totaal € 14,2 miljoen (2013: € 14,3 miljoen), renteloos, in verband met de realisatie van wetenschappelijke infrastructuur (2014: € 5,9 miljoen; 2013: € 6,1 miljoen) en nieuwbouw (2014: € 8,3 miljoen; 2013: € 8,2 miljoen). Op de lening voor de realisatie van wetenschappelijke infrastructuur is in 2014 € 0,2 miljoen afgelost. De waardering tegen reële waarde (rekenrente 2,82%) van de lening voor nieuwbouw heeft in 2014 geleid een ophoging van de lening met € 0,1 miljoen.

De lening voor de realisatie van de infrastructuur dient ultimo 2017 te zijn afgelost. De looptijd van de lening nieuwbouw is tot 2038. De lening wordt lineair afgelost.

- NIOZ in totaal € 3,2 miljoen (2013: € 3,3 miljoen), bestaande uit drie leningen namelijk:
  - Een rentedragende lening van € 1,1 miljoen met 4% op jaarbasis (2013: € 1,2 miljoen), ten behoeve van bouwkundige aanpassingen en nieuwbouw. De rentedragende annuïtaire lening heeft een looptijd tot 2021.
  - Een renteloze lening voor de verbouwing van € 0,4 miljoen, hierop wordt jaarlijks € 40 duizend afgelost en deze loopt tot 2024.
  - Een renteloze lening met een reële waarde van € 1,7 miljoen (rekenrente 2,28%) met betrekking tot het Centrum van Estuariene en Mariene Ecologie (CEME). De lening heeft een looptijd tot 2033. De jaarlijkse aflossing bedraagt € 105 duizend. De aflossing 2014 heeft plaats in 2015.
- CWI in totaal € 11,5 miljoen (2013: € 12,0 miljoen), renteloos, ten behoeve van nieuwbouw met een looptijd tot 2038 en een jaarlijkse aflossing van € 0,5 miljoen.
- FOM in totaal € 19,1 miljoen (2013: € 4,8 miljoen), renteloos, ten behoeve van nieuwbouw met een looptijd tot 2039. In 2014 is het tweede deel van de lening verstrekt, nominaal € 19,3 miljoen. Deze lening is bij de eerste waardering tegen reële waarde gewaardeerd (rekenrente 2,34%). De reële waarde bij eerste waardering bedraagt € 14,5 miljoen. De totaal op te vragen lening bedraagt maximaal € 38,7 miljoen.

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen leningen aan derden en bestaan uit:

- Een renteloze lening (€ 1,6 miljoen) aan de stichting LOFAR. Tot en met 2007 zijn door NWO Den Haag ten behoeve van het LOFAR-project rentedragende leningen aan ASTRON verstrekt. De vordering van rente die op deze wijze is ontstaan is in 2008 omgezet van een vordering op ASTRON in een renteloze lening aan de stichting LOFAR. De vordering is vanwege het aanwezige risico dat de lening niet kan worden afgelost voorzichtigheidshalve gewaardeerd op nihil.
- In 2007 is gestart met het verstrekken van een lening aan Biogeneration Ventures B.V. te Naarden conform de aangegane leningsovereenkomst. De organisatie heeft ten doel te investeren in technostarters die voornamelijk actief zijn op het gebied van life-sciences. NWO Den Haag zorgt voor de initiële financiering in de vorm van een renteloze achtergestelde lening met winstdeling voor een bedrag van maximaal € 6 miljoen.

Aflossing van de lening vindt plaats door toekomstige aan NWO Den Haag toekomstige rendementen uit de investeringen die met het geleende geld zijn gedaan door Biogeneration Ventures B.V. NWO Den Haag heeft een totale lening verstrekt van € 5,7 miljoen (2013: € 5,2 miljoen). De vordering is vanwege het aanwezige risico dat de lening niet kan worden afgelost voorzichtigheidshalve gewaardeerd op nihil.

- Een verstrekte lening (rente jaarlijks 0,3%) ad € 98 duizend aan IIP Create. De lening zal worden afgelost in 2015.
- In 2014 is een lening verstrekt van € 0,54 miljoen aan Wetenschappelijk Centrum Watergraafmeer (WCW). De lening is bestemd voor de financiering van een deel van de kosten voor het aanleggen van het elektriciteitsnetwerk op het WCW terrein in Amsterdam. De lening is bij eerste waardering tegen reële waarde gewaardeerd (rekenrente 2,03%). De reële waarde bij eerste waardering bedraagt € 0,44 miljoen. De lening heeft een looptijd tot 2024. Jaarlijks wordt € 45 duizend afgelost.

Vordering OCW

Ultimo boekjaar 2014 bedraagt de vordering OCW € 357,0 miljoen.

bedragen in K€	31-12-2013	31-12-2014	Korter dan 1 jaar	2 t/m 5 jaar	Vanaf 5 jaar
Niet geoordeelde Rijksbijdrage	243.035	247.224	112.342	134.882	-
Geoordeelde Rijksbijdrage	8.383	35.205	35.205	-	-
Vastgoedcomponent	79.848	74.593	5.255	20.290	49.048
Totaal	331.266	357.022	152.802	155.172	49.048

De vordering OCW is per saldo met € 25,8 miljoen toegenomen van € 331,3 miljoen naar € 357,0 miljoen en bestaat enerzijds uit een opboeking van € 130,5 miljoen en anderzijds uit een aflossing van 104,7 miljoen. De vordering OCW is te specificeren naar een niet-geoordeeld en een geoordeeld deel van de Rijksbijdrage en een vastgoedcomponent. Het verloop hiervan blijkt uit de volgende tabel:

bedragen in K€	Rijksbijdrage niet-geoordeeld	Rijksbijdrage geoordeeld	Vastgoed	Totaal
Stand per 1 januari 2014	243.035	8.383	79.848	331.266
Opboeking vordering	94.741	35.755	-	130.496
Aflossing vordering	-90.552	-8.933	-5.255	-104.740
Mutatie	4.189	26.822	-5.255	25.756
Stand per 31 januari 2014	247.224	35.205	74.593	357.022

De stijging van de vordering wordt vooral veroorzaakt door de mutatie met betrekking tot de geoordeelde Rijksbijdrage (€ 26,8 miljoen). Het ministerie van OCW stelt jaarlijks € 40 miljoen geoordeelde middelen beschikbaar voor de Nationale roadmap grootschalige onderzoeksfaciliteiten en tweejaarlijks kent NWO dit geld toe aan onderzoeksteams die hier aanspraak op willen maken. In 2014 is € 81 miljoen toegekend, een deel van de financiering (ca. € 30 miljoen) zal in 2015 worden ontvangen van het ministerie van OCW. Met de ontvangst in 2015 wordt het geoordeelde deel van de vordering weer afgelost.

De vordering OCW bestaat voor € 74,6 miljoen (2013: EUR 79,8 miljoen) aan vorderingen uit hoofde van aangegane nieuwbouw/investeringsverplichtingen. Deze verplichtingen zijn aangegaan door NWO-instituten en worden deels gefinancierd door OCW. De gemiddelde looptijd hiervan bedraagt circa 18 jaar.

Het resterende deel van de vordering OCW heeft betrekking op vorderingen uit hoofde van door NWO aangegane subsidieverplichtingen met derden en heeft een gemiddelde looptijd van ongeveer 4 jaar.

Effecten

De effecten zijn onderdeel van het legaat Vening Meinesz Fonds (VMF). Periodiek wordt vanuit de beleggingsopbrengsten uit dit fonds een VMF-prijs toegekend. In mei 2014 is een prijs van € 10 duizend toegekend. In 2014 zijn de effecten verkocht en zal de VMF-prijs vanuit de rekening-courant worden verstrekt (zie 8.2.7 Liquide middelen).

8.2.6 Vorderingen

bedragen in K€	31-dec-2014	31-dec-2013
Debiteuren	6.350	7.581
Vorderingen derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	48.865	76.959
Overlopende activa en vorderingen	8.334	9.187
Totaal vorderingen	63.549	93.727

De vorderingen zijn met € 32,2 miljoen afgenomen tot € 63,5 miljoen.

Debiteuren

De vorderingen hebben vooral betrekking op doorbelaste kosten aan overige overheden, (NWO) instituten, universiteiten en andere onderzoeksinstanties. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

Vordering derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies

Deze vordering is opgenomen voor die programma's waar de aangegane subsidieverplichting de reeds ontvangen gelden overstijgt. Deze vordering is in 2014 met € 28,1 miljoen afgenomen tot € 48,9 miljoen. De afname wordt vooral veroorzaakt door de ontvangst van € 40,5 miljoen bijdrage 2014 voor NGI.

Overlopende activa en overige vorderingen

De overlopende activa en overige vorderingen bestaan grotendeels uit vooruitbetaalde bedragen. Hieronder is een bedrag van ongeveer € 2,5 miljoen (waarvan € 2,1 miljoen langlopend) opgenomen aan betaalde BTW-schade aan verhuurder Ageas N.V. (voorheen Fortis N.V.) betreffende de huur van de kantoorgebouwen in Den Haag. Deze BTW-schade wordt over de resterende looptijd (tot 2021) van de huurperiode toegerekend aan de beheerskosten. Per 30 maart 2010 zijn de kantoorgebouwen in Den Haag door Ageas N.V. verkocht aan WestInvest Gesellschaft für Investment fonds mbH te Düsseldorf, Duitsland. De bestaande afspraken omtrent de BTW schade zijn door de nieuwe eigenaar overgenomen.

8.2.7 Liquide middelen

De liquide middelen zijn met € 42,7 miljoen toegenomen tot een bedrag van € 191,1 miljoen.

bedragen in K€	31-dec-2014	31-dec-2013
Rekening-courant Ministerie van Financiën	186.863	129.836
Tegoeden op bankrekeningen	3.145	2.645
Vening Meinesz Fonds (VMF)	65	–
Deposito's	1.018	15.942
Totaal liquide middelen	191.091	148.423

De bij het ministerie van Financiën aangehouden middelen worden, afhankelijk van de rentetarieven, in rekening-courant danwel in deposito gehouden. Het depositosaldo betreft de depositorekeningen bij het Ministerie van Financiën.

In verband met de afgifte van een bankgarantie (zgn. trekkingsrecht) ad. € 0,9 miljoen ter garantstelling van de nakoming van de verplichtingen inzake de huur van de kantoorruimte met parkeer-gelegenheid aan de laan van Nieuw Oost Indië te Den Haag is een langlopend deposito afgesloten. De bankgarantie loopt in 2021 af. Daarnaast is een bankgarantie afgegeven ad. € 19 duizend inzake de huurovereenkomst die stichting NLeSC heeft afgesloten met de Stichting Academisch Rekencentrum Amsterdam (SARA).

De rekening-courant Vening Meinez Fonds (VMF) komt voort uit de verkoop van effecten welke onderdeel vormden van het legaat Vening Meinez Fonds (VMF). Periodiek wordt een VMF-prijs toegekend, zie 8.2.5 Financiële vaste activa.

De rente op de rekening courant van het ministerie van Financiën is gebaseerd op de dagrente EONIA fixing, gemiddeld was de rente over 2014 0,10% (2013 0,09%). De rente bedroeg ultimo 2014 0,14% (2013 0,45%).

8.2.8 Eigen vermogen

bedragen in K€	Algemene reserve	Wettelijke reserve	Overige reserve	Bestemd fonds (publiek)	Totaal
Stand per 1-jan-2014	-18.382	4.435	-611.540	140.993	-484.494
Resultaatsbestemming	-6.097	-	-	17.306	11.209
Verhuizing/overdracht BioWetenschappen en Maatschappij				-137	-137
Dotatie wettelijke reserve	-3.439	3.439	-	-	-
Stand per 31-dec-2014	-27.918	7.874	-611.540	158.162	-473.422

Het totale eigen vermogen bedraagt ultimo 2014 € 473,4 miljoen negatief. Zie voor een analyse over de continuïteitsveronderstelling paragraaf 4.3. Continuïteit.

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt ultimo boekjaar € 27,9 miljoen negatief (2013: € 18,4 miljoen negatief).

De opbouw van de negatieve algemene reserve is als volgt:

1. Het cumulatieve resultaat op de beheerslasten (2014: € 8,7 miljoen negatief; 2013: € 7,7 miljoen negatief);
2. Het negatieve effect van het bepalen van de reële waarde van de verstrekte renteloze leningen aan groepsonderdelen (2014: € 11,3 miljoen negatief; 2013: € 6,3 miljoen negatief);
3. De vorming van een wettelijke reserve voor ontwikkelingskosten van immateriële vaste activa (2014: € 7,9 miljoen negatief; 2013: € 4,4 miljoen negatief).

De negatieve algemene reserve veroorzaakt door het negatieve resultaat op de beheerslasten (punt 1) wordt door toekomstige rijksbijdragen gedekt. In de begroting wordt rekening gehouden met een toevoeging aan de algemene reserve ter verbetering van de huidige positie.

De negatieve stand van de algemene reserve veroorzaakt door punt 2 en 3 wordt respectievelijk over de looptijd van de verstrekte leningen aan groepsmaatschappijen dan wel de afschrijvingstermijn van immateriële vaste activa ingelopen.

Wettelijke reserve

Ter hoogte van het bedrag dat is geactiveerd onder de immateriële vaste activa voor ontwikkelingskosten van het informatiesysteem ISAAC is vereist een wettelijke reserve aan te houden.

Investerings in 2014 hebben geleid tot een toevoeging van € 3,5 miljoen waarmee de wettelijke reserve ultimo 2014 is opgelopen tot € 7,9 miljoen (2013: EUR 4,4 miljoen).

Overige reserve

De overige reserve is het gevolg van een bijzondere waardevermindering van de vordering OCW. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.3 Continuïteit. De overige reserve zal niet wijzigen, tenzij aanvullende afspraken worden gemaakt met OCW.

Bestemde fondsen

Onder bestemde fondsen zijn de door het ministerie van OCW beschikbaar gestelde middelen opgenomen voor specifieke geormerkte onderzoeksprogramma's, die ultimo 2014 nog niet zijn verplicht.

Vanwege de verhuizing/ overdracht van het bureau van de stichting BioWetenschappen en Maatschappij (BWM) per 1 januari 2014 naar ZonMw, is in 2014 door NWO het resterende saldo van de stichting overgeboekt naar ZonMw. Dit saldo bedroeg € 137 duizend.

8.2.9 Voorzieningen

De voorzieningen zijn in 2014 met € 0,2 miljoen toegenomen tot € 2,7 miljoen. De voorzieningen hebben voor € 1,9 miljoen een looptijd van langer dan 1 jaar. Het verloop van de voorzieningen over 2014 is als volgt:

bedragen in K€	Stand per 31 december 2013	Toevoegingen t.i.v. het resultaat	Onttrekkingen	Stand per 31 december 2014	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Wacht- en uitkeringsgelden	1.199	680	-318	1.561	523	1.038
Jubileumuitkeringen	1.033	-103	-40	890	128	762
Seniorenverlof	271	114	-179	206	112	94
Totaal	2.503	691	-537	2.657	763	1.894

Voorziening wacht- en uitkeringsgelden

Deze voorziening geeft de verplichtingen van NWO weer voor de lopende wachtgeldregelingen, conform CAO, getroffen met voormalig personeel.

Voorziening jubileumuitkeringen

Deze voorziening is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeel in dienst van NWO.

Voorziening seniorenverlof

Deze voorziening is gevormd voor het doorbetaalde deel van de werktijdvermindering bij werknemers van NWO die deelnemer zijn aan de zogenaamde "Seniorenregeling (SOP)".

8.2.10 Langlopende schulden

bedragen in K€	31-dec-2014	31-dec-2013
Schulden aan groepsmaatschappijen	4.538	4.538
Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	601.487	504.640
Vooruitontvangen bedragen	6.819	1.104
Totaal langlopende schulden	612.844	510.282

De langlopende schulden zijn met € 102,5 miljoen toegenomen tot € 612,8 miljoen. De toename wordt vooral veroorzaakt door meer aangegane verplichtingen/ toekenningen in 2014 ten opzichte

van 2013 en de aanpassing van het betalingsritme in 2014. Met de aanpassing van het betalingsritme is de bevoorschotting meer in overeenstemming gebracht met het daadwerkelijk verloop van de uitvoering van de gehonoreerde onderzoeksvoorstellen.

Schulden aan groepsmaatschappijen

Dit betreft de schuld aan FOM, over de jaren 2002 tot en met 2005, opgelegde kaskorting van € 4,5 miljoen voor onbepaalde tijd. In 2001 is besloten dat uitsluitend bij opheffing van één der organisaties of bij ingrijpende beleidsveranderingen wijzigingen kunnen ontstaan in de aard en omvang van deze post.

Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)

bedragen in k€	31-dec-2014	31-dec-2013
Stand 1 januari	972.190	994.181
Bij verstrekte subsidies	663.417	572.930
Af: Betalingen	-622.568	-594.921
Stand 31 december	1.013.039	972.190
waarvan korter dan 1 jaar:	411.552	467.550
waarvan langer dan 1 jaar:	601.487	504.640

De verplichtingen met een looptijd korter dan 1 jaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Vooruitontvangen bedragen

Vooruitontvangen bedragen betreft de afkoop van erfpachtcanon (t/m 2060) door de UvA ad € 1,1 miljoen. Hiervan heeft € 1,0 miljoen betrekking op een looptijd langer dan vijf jaar.

In 2014 is de afkoop van een erfpachtcanon (t/m 2064) ontvangen ad. € 5,8 miljoen, zijnde 70% van de totale afkoopsom van € 8,4 miljoen exclusief btw voor een te vestigen Datacenter. De resterende 30% zal worden ontvangen na vestiging van recht van erfpacht op een te verstrekken appartementsrecht. De jaarlijkse erfpacht canon bedraagt € 195 duizend.

8.2.11 Kortlopende schulden

bedragen in K€	31-dec-2014	31-dec-2013
Toegekende niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	411.552	467.550
Crediteuren	646	4.110
Schulden aan groepsmaatschappijen	77.610	83.800
Te betalen belastingen en premies sociale verzekeringen	4.946	245
Schulden ter zake van pensioenen	32	53
Nog te betalen bedragen uit hoofde van vakantiewaardering	1.635	1.670
Nog te betalen bedragen uit hoofde van openstaande verlof- en spaarverlofdagen	743	1.137
Vooruitontvangen bedragen	834	816
Derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	32.262	26.911
Overlopende passiva en schulden	2.733	5.352
Totaal kortlopende schulden	532.993	591.644

De schulden van NWO hebben voor het overgrote deel betrekking op de voor wetenschappelijk onderzoek door onderzoeksinstituten opeisbare, maar nog niet door NWO uitbetaalde gelden. De totale kortlopende schulden zijn met € 58,6 miljoen afgenomen tot € 533,0 miljoen.

Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (Subsidies) en Schulden aan groepsmaatschappijen

De toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) zijn in 2014 met € 56,0 miljoen afgenomen tot € 411,6 miljoen. Zie tevens paragraaf 8.2.10.

De Schulden aan groepsmaatschappijen van € 77,6 miljoen ultimo 2014 betreffen de rekening-courant tegoeden van groepsmaatschappijen uit hoofde van door NWO toegekende bijdragen en subsidies.

Derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies

Deze schuld is opgenomen voor die programma's waar de reeds ontvangen gelden de aangegane subsidieverplichtingen overstijgen. Een belangrijke oorzaak van de stijging van € 5,4 miljoen is de in december 2014 ontvangen doelsubsidie van EZ (ca. € 7,0 miljoen) inzake topsector chemie, waarvoor ultimo boekjaar 2014 nog geen verplichtingen zijn aangegaan.

Overlopende passiva en overige schulden

De overlopende passiva en overige schulden bedragen betreffen diverse schulden en betalingen onderweg.

8.2.12 Financiële instrumenten

Algemeen

NWO maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstelt aan marktrisico inclusief valutarisico, reële waarde renterisico, kasstroomrenterisico en prijsrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft NWO een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

NWO maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten om risico's te beheersen.

Kredietrisico

NWO loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen, liquide middelen. Het maximale kredietrisico bedraagt € 675,1 miljoen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij de Rijksoverheid en gerelateerde partijen. De hoogste vordering bedraagt € 357,0 miljoen en betreft de vordering op het ministerie van OCW. NWO heeft een lange relatie met het ministerie van OCW. Het ministerie van OCW heeft altijd aan haar betalingsverplichtingen voldaan.

Renterisico, kasstroomrisico en valutarisico

NWO loopt over haar schulden geen renterisico, aangezien deze posten niet rentedragend zijn. De verstrekte leningen onder de financiële vaste activa zijn nagenoeg allemaal renteloos verstrekt. De vordering OCW kent geen rente vergoeding. Met het bestaande liquiditeitsbeleid van NWO worden kasstroomrisico's zoveel mogelijk beperkt.

NWO loopt geen valutarisico, omdat nagenoeg alle transacties in Euro plaatsvinden.

Liquiditeitsrisico

NWO bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor NWO steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Per 31 december 2014 zijn de niet contant gemaakte contractuele betalingsverplichtingen van de grootste posten als volgt:

bedragen in K€	Korter dan 1 jaar	2 t/m 5 jaar	Vanaf 5 jaar
Vordering groepsonderdelen	3.231	15.357	29.457
Vordering OCW	152.802	155.172	49.048
Vorderingen derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	12.216	36.649	-
Af: Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	-411.552	-601.487	-
Af: schulden aan groepsmaatschappijen	-	-	-4.538
Totaal	-243.303	-394.309	73.967

De stand van de liquide middelen bedraagt ultimo 2014 € 191,1 miljoen.

Van de liquide middelen staat EUR 0,9 miljoen niet ter vrije beschikking uit hoofde van een verstrekte bankgarantie. De kortlopende verplichtingen worden met name gefinancierd uit de volgend jaar te ontvangen Rijksbijdrage. De begroting 2015 inclusief meerjarencijfers zijn sluitend. Deze begroting en meerjarencijfers zijn bij brief d.d. 9 december 2014 door OCW goedgekeurd. Zie paragraaf 4.3 Continuïteit voor de enkelvoudige meerjaren liquiditeitsprognose 2015-2019.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kas-middelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten kan als volgt worden weergegeven:

bedragen in K€	Boekwaarde 2014	Marktwaarde 2014
Vorderingen groepsonderdelen	48.045	46.100
Vordering OCW	357.022	355.187
Vorderingen derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	48.865	48.695
	453.932	449.982
Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	1.013.039	1.009.945
Schuld groepsonderdelen	4.538	4.538
	1.017.577	1.014.483

De reële waarde is de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening. Het percentage is 1,30% voor vorderingen groepsonderdelen. Voor de vordering OCW en toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) is dit 0,14%. Dit rentepercentage is op basis van schatkistbankieren.

8.2.13 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Op grond van diverse contracten, waaronder die voor de huur van gebouwen in gebruik bij het bureau NWO Den Haag, heeft NWO een jaarlijkse verplichting van € 4,7 miljoen.

De huurcontracten voor de twee gebouwen in Den Haag lopen beiden tot 2020, met een jaarlijkse last van € 3,9 miljoen. Hiervan wordt een gedeelte in rekening gebracht bij ZonMw en andere onderhuurders. Het andere deel van de niet in de balans opgenomen verplichtingen ad. € 1,5 miljoen heeft betrekking op kantoorfaciliteiten (schoonmaak, catering, automatisering en onderhoud).

bedragen in K€	Korter dan 1 jaar	2 t/m 5 jaar	Vanaf 5 jaar
Huurverplichtingen	3.874	16.285	3.564
Facilitaire zaken	848	–	–
	4.722	16.285	3.564

NWO heeft voor een bedrag van totaal € 1,3 miljoen aan garanties en borgstellingen afgegeven voor huur kantoorgebouwen Den Haag (€ 0,9 miljoen) en een borgstelling ten behoeve van Amsterdam Science Park NV, inzake aangegane kredieten door ASP bij de Rabobank ten behoeve van de bouw van het Matrix V gebouw te Amsterdam (€ 0,4 miljoen).

In 2007 is gestart met het verstrekken van een lening aan Biogeneration Ventures B.V. te Naarden conform de aangegane leningsovereenkomst met deze organisatie die ten doel heeft te investeren in technostarters die voornamelijk actief zijn op het gebied van life-sciences.

NGI/NWO zorgt voor de initiële financiering in de vorm van een renteloze achtergestelde lening met winstdeling voor een bedrag van maximaal € 6 miljoen. Tot en met 2014 is het geleende bedrag opgelopen tot € 5,7 miljoen. Daarom is per balansdatum nog een uitstaande maximale verplichting aanwezig van € 0,3 miljoen.

8.3 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

8.3.1 Begroting 2014

In april 2014 is de NWO-Begroting 2014 aangeboden aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Op 25 april 2014 heeft OCW bij brief, referentie 628062, ingestemd met de ingediende begroting.

De begroting geeft de geldverdelende rol van NWO weer. De realisatie 2014 versus begroting wordt in de navolgende paragrafen nader toegelicht.

8.3.2 Baten

De baten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen in K€	2014	Begroting 2014	2013
Rijksbijdrage OCW	678.240	667.562	602.922
Specifieke subsidies OCW	9.239	13.916	13.865
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	28.538	28.969	12.275
Subsidies & bijdragen van derden	14.569	9.428	7.705
Overige baten	909	3.433	695
Totaal baten	731.495	723.308	637.462

Bij beschikking heeft NWO in totaal € 652,5 miljoen aan Rijksbijdrage ontvangen. In de begroting 2014 werd aanvankelijk nog uitgegaan van een rijksbijdrage van € 638,4 miljoen. NWO heeft een aanvullende rijksbijdrage beschikking ontvangen van € 14,1 miljoen.

NWO heeft € 25,8 miljoen aan rijksbijdrage verantwoord door verhoging van de vordering op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, deze was begroot op € 29,2 miljoen. De totale realisatie aan Rijksbijdrage over 2014 komt daarmee op € 678,2 miljoen tegenover een begrote Rijksbijdrage van € 667,6 miljoen. Zie ook onderstaande tabel Rijksbijdrage OCW.

NWO vervult voor een aantal bijdragen een kassiersfunctie. In de begroting 2014 zijn deze bijdragen (EUR 8,1 miljoen) verwerkt als baten en last in de staat van baten en lasten. Gecorrigeerd voor deze cashbijdragen is de realisatie van de baten voor specifieke subsidies OCW, overige overheidsbijdragen en subsidies derden € 8,1 miljoen hoger dan initieel begroot. Dit is vooral het gevolg van doorgeschoven verplichtingen van 2013 naar 2014. De aangegane subsidieverplichting wordt gematcht met de doelsubsidie en heeft derhalve geen resultaatseffect.

Rijksbijdrage en specifieke subsidies van OCW

De baten van NWO bestaan voor het overgrote deel uit inkomsten van het ministerie van OCW, onder te verdelen in rijksbijdrage en specifieke subsidies van OCW.

bedragen in k€	2014	Begroting 2014	2013
Rijksbijdrage OCW			
Brief d.d. 24 september 2013 met kenmerk BEK/BPR-2013/32646 U	633.875		
Brief d.d. 01 november 2013 met kenmerk BEK/BPR-2013/45575 M	4.623		
Brief d.d. 08 oktober 2014 met kenmerk OND/ODB-14/26983 U	6.667		
Brief d.d. 03 december 2014 met kenmerk OND/ODB-14/40151 U	7.319		
Brief d.d. 18 september 2012 met kenmerk 436760			566.513
Brief d.d. 24 september 2013 met kenmerk BEK/BPR-2013/32645 U			666
	652.484	638.352	567.179
Mutatie vordering OCW	25.756	29.210	35.743
Totaal Rijksbijdrage	678.240	667.562	602.922

Ten opzichte van vorig jaar is de rijksbijdrage met € 75,3 miljoen toegenomen tot € 678,2 miljoen. De mutatie vordering OCW ad € 25,8 miljoen is toegelicht onder 8.2.5 Financiële vaste activa.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

De overige overheidsbijdragen en -subsidies zijn als volgt nader gespecificeerd.

bedragen in K€	2014	Begroting 2014	2013
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	38	18	63
Ministerie van Buitenlandse Zaken	17.931	20.648	2.995
Ministerie van Defensie	30	16	12
Ministerie van Economische Zaken	1.019	122	236
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	2.754	1.523	-277
Ministerie van Justitie	158	13	9
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	22	50	256
EU-Subsidies	5.532	6.479	4.577
Subsidies van overige overheden	1.054	100	4.404
Totaal	28.538	28.969	12.275

De totale baten inzake overige overheidsbijdragen en – subsidies zijn met € 16,3 miljoen toegenomen tot € 28,5 miljoen. Deze baten zijn op totaalniveau in lijn met de begroting 2014.

Model G | Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Programma	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
Mozaïek	BEK/BPR-2009/59301	16-07-09	18.000.000	269.264	18.366.001	-17.628	18.079.109	286.892	Niet afgerond
Toptalent	BVH/BHO- 2006/129625 M	27-07-06	16.281.100	1.867.802	16.281.100	8.610	14.421.908	1.859.192	Niet afgerond
Promotiebeurs voor Leraren	OND/ODB-13/54667	29-11-13	35.500.000	-2.629.120	18.136.197	3.783.375	16.674.490	1.461.707	Niet afgerond
Samenwerking Rusland (FRR)	OWB/FO/2004/49172	21-09-04	28.356.046	426.916	28.356.046	-38.126	27.891.004	465.042	Niet afgerond
Smartmix	OWB/FO/2007/44877	03-12-07	50.403.585	234.400	50.403.600	-	50.169.200	234.400	Niet afgerond
China JSTP Emerg. Science Nat.	OND/ODB-12/21699 U	12-04-12	4.500.000	-693.246	4.500.000	-1.495.693	3.047.553	1.452.447	Niet afgerond
T&T China-Netherlands	OND/ODB-12/74136 U	09-11-12	325.000	20.696	167.500	-	146.804	20.696	Niet afgerond
Samenwerking India	OND/ODB- 2009/141173 U	17-12-09	550.000	-	550.000	-	550.000	-	Niet afgerond
SKA	OND/ODB- 11/70266U	15-11-11	1.000.000	49.991	750.000	105.017	555.026	194.974	Niet afgerond
Zwaartekracht	HO&S/CBV395783	12-03-12	600.000	-41.084	600.000	84.675	725.759	-125.759	Niet afgerond
BIG				-	-				Niet afgerond
BIG	OWB/WG/2006/6301	19-07-06	103.873.300	1.457.885	103.873.300	675.104	103.090.519	782.781	Niet afgerond
Aardgericht- ondersteuning ruimte onderzoek	OWB/ WG/2006/24946	12-07-06	16.250.000	403.929	16.250.000	-166.908	15.679.163	570.837	Niet afgerond
ZKO	BEK/BPR-2011/74222 U	25-11-11	9.534.000	50.237	9.534.000	-107.681	9.376.081	157.919	Niet afgerond
IPY	OND/ODB- 2008/152073 U	05-12-08	3.050.000	70.012	3.050.000	57.482	3.037.470	12.530	Niet afgerond
CATCH II	MLB/LB/7724	28-04-08	1.006.000	82.279	1.006.000	-3.847	919.874	86.126	Uitgevoerd en afgerond
PIPP	BEK/BPR-2010/23723	19-04-10	2.511.000	1.202.043	1.511.000	557.104	866.061	644.939	Niet afgerond
CRISP	327676	11-10-11	10.182.500	-1.966.450	9.660.000	416.568	9.953.019	-293.019	Niet afgerond
MVI (Thema)	BVH/BHO- 2006/195245 M	08-12-06	500.000	55.773	500.000	2.565	446.793	53.207	Niet afgerond
Odyssee	DCE/24221	03-10-06	3.000.000	103.989	3.000.000	18.907	2.914.917	85.083	Niet afgerond
JPI	JPI CH pilot call	10-12-12	200.000	-50.000	150.000	-33.333	166.667	-16.667	Niet afgerond
PROO Pre-COOL	477347	10-04-13	5.715.900	-1.250.639	3.421.644	96.105	4.146.744	-725.100	Niet afgerond
PROO Rekenen	OND/ODB-10-81536 U	14-10-10	2.950.000	-465.171	2.350.000	29.821	2.844.992	-494.992	Niet afgerond

Programma	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
PROO Cool spec meeting	OND/ODB- 2010/27362	07-04-10	493.600	-85.378	400.000	-	485.378	-85.378	Uitgevoerd en afgerond
BOPO IV	OND/ODB/-10/48068 U	15-11-10	3.387.621	314.764	3.138.717	57.515	3.130.372	8.345	Uitgevoerd en afgerond
PROO Taal	OND/ODB- 2011/28050U	18-11-11	2.500.000	-41.630	2.000.600	25.000	2.067.230	-66.630	Niet afgerond
H&C BCIA	BGS/UBT-07-145474	07-11-07	200.000	15.233	200.000	93	184.860	15.140	Niet afgerond
PROO Excellentie	OND/ODB- 2012/19343 U	22-03-12	1.800.000	-708.125	1.400.000	18.395	1.726.520	-326.520	Niet afgerond
BOPO V	484272	11-02-13	1.633.610	-223.765	817.000	547.121	1.587.886	-770.886	Niet afgerond
ICT Regie	BGS/UBT- 2007/108565 U	06-09-07	21.958.000	1.486.743	21.958.000	12.948	20.484.205	1.473.795	Niet afgerond
GATE	bvh/bho- 2006/195243M	30-11-06	10.252.000	251.936	10.252.000	-	10.000.064	251.936	Uitgevoerd en afgerond
IM-PACT IBBT	MLB/LB/56745	23-09-08	606.000	99.118	581.000	84	481.966	99.034	Uitgevoerd en afgerond
NIHC	BEK/BPR- 2009/137966 U	15-12-09	20.000.000	-	20.000.000	-	20.000.000	-	Niet afgerond
NGI (overloop fase 1)	OWB/FO/2007/52561	13-12-07	9.000.000	-	9.000.000	-	9.000.000	-	Niet afgerond
NGI	OWB/FO/2007/52561	13-12-07	271.000.000	-36.851.179	271.000.000	2.486.389	269.837.568	1.162.432	Niet afgerond
Elixir Hub II *1)	ELIXER	23-01-14	250.000	-	250.000	14.218	14.218	235.782	Niet afgerond
PROO-COOI spec met II	532144	17-10-13	537.328	-435.269	286.575	18.763	525.676	-239.101	Niet afgerond
Effect meting leerkracht+ Verkenning aanpak e.a.	52860	23-07-13	131.780	-30.805	-	-	-	-	*2
Ouderbetrokkenheid 2013-2018	519702	15-07-13	1.000.000	1.000.000	1.000.000	957.564	957.564	42.436	Niet afgerond
International Civic and Citizenship Education Study	543453	16-09-13	636.000	159.000	159.000	-	-	159.000	*2
Professionele leergemeenschappen op scholen	571872	06-12-13	106.000	106.000	106.000	-	-	106.000	*2
PROO-ICILS 2013	OND/ODB-13/15239 U	12-06-13	303.050	-297.050	303.050	2.000	299.050	4.000	Niet afgerond
Eval. van 2 bel. Interv MBO	670525	12-09-14	1.808.000	-	-	-	-	-	Niet afgerond
RAAK 2009	Financiële verant- woording t.b.v. overdracht RAAK 2009 SIA naar NWO	31-12-13	814.893	814.893	717.708	717.708	717.708	-	Uitgevoerd en afgerond
			662.706.313	-35.226.008	635.986.037	8.829.915	627.203.418	8.782.619	

*1) De € 250k betreft een bijdrage van NGI aan het programma Elixir Hub II

*2) Met ingang van 2014 wordt de subsidie aangemerkt als geoordeelde rijksbijdrage

Model G | Ministerie van Buitenlandse Zaken

Programma	Kenmerk brief	Activiteit	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
NPP	DS/ET-48/03		26-03-07	2.152.100	12.151	2.152.100	-	2.139.949	12.151	Uitgevoerd en afgerond
NPP	DES/MI-83/07	16047	26-03-07	5.156.000	-228.689	5.156.000	-	5.126.889	29.111	Uitgevoerd en afgerond
IPY	DES/MI-677/07	16957	21-11-07	2.500.000	57.387	2.500.000	47.116	2.489.730	10.270	Niet afgerond
MVI (Thema)	DCO/OC-493/08	17861	11-11-08	500.000	55.773	500.000	2.565	446.793	53.207	Niet afgerond
Science for international development	DCO/OC-559/6	14764	04-12-06	19.400.000	-1.151.962	18.430.000	42.956	19.399.918	-969.918	Niet afgerond
COCOON	DME/MW/-390/12	19415	19-03-09	4.863.000	-599.489	2.566.644	966.336	4.042.469	-1.475.825	Niet afgerond
Global Health Systems	DSI/SB-64/09	18969	13-03-09	6.000.000	-3.765.235	5.250.000	2.310	5.692.545	-442.545	Niet afgerond
Global Health Platform	DSO/GA-281/12	16707/22946	24-09-12	594.462	-217.154	377.274	-26.197	568.231	-190.957	Uitgevoerd en afgerond
Schokland	DSO-00-090-09	19278	23-11-09	435.000	4.769	418.251	-	413.482	4.769	Uitgevoerd en afgerond
NACCAP	DSI-SB-94-04	6523	26-04-04	20.000.000	-1.380.213	19.503.708	-18.324	19.485.384	18.324	Uitgevoerd en afgerond
Urbansing Delta of the World	DME/830/12	24709	08-12-12	4.868.000	255.192	743.240	2.185.215	2.347.022	-1.603.782	Niet afgerond
NACCAP II	DSO/GA -219/12	24173	20-07-12	4.509.188	-867.268	2.515.738	54.310	2.426.836	88.902	Niet afgerond
F&B Global Challenges Program.	Uitvoeringsovereenkomst	25431	09-04-13	11.000.000	-44.551	911.500	2.639.652	2.865.703	-1.954.203	Niet afgerond
F&B Applied Research Funds	Uitvoeringsovereenkomst	25172	09-04-13	15.000.000	4.097.135	4.235.000	4.008.146	4.146.011	88.989	Niet afgerond
Productive Employment Program.	Uitvoeringsovereenkomst	25825	16-09-13	3.187.700	500.000	625.000	2.818.705	2.818.705	-2.193.705	Niet afgerond
Strategic Actors Programme	Uitvoeringsovereenkomst	25825	16-09-13	3.347.600	365.000	600.000	2.527.268	2.662.268	-2.062.268	Niet afgerond
Sec. & Rule of Law, SRF	Uitvoeringsovereenkomst	25947	05-12-13	7.293.000	1.000.000	1.000.000	841.740	841.740	158.260	Niet afgerond
Sec. & Rule of Law, ARF	Uitvoeringsovereenkomst	25947	05-12-13	7.707.000	1.000.000	1.000.000	1.839.700	1.839.700	-839.700	Niet afgerond
Social Protection Programme	Uitvoeringsovereenkomst	25825	30-06-14	2.460.000	-	467.400	199	199	467.201	Niet afgerond
Sexual & Repr. Health and Rights Research Progr	Uitvoeringsovereenkomst	25172	12-11-14	4.000.000	-	50.000	6	6	49.994	Niet afgerond
				124.973.050	-907.154	69.001.855	17.931.703	79.753.580	-10.751.725	

Model G | Ministerie van Economische Zaken

Programma	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
ZKO	DK. 2007/2680	13-03-08	1.500.000	7.904	1.500.000	-16.942	1.475.154	24.846	Niet afgerond
Biodiversiteit werkt	DKI/2009/1417	11-09-09	1.250.000	-143.418	1.250.000	10.127	1.153.545	96.455	Niet afgerond
Waardering van Dierenwelzijn	TRCDKI/2009/2074	15-10-09	2.670.000	48.953	2.670.000	-32.063	2.588.984	81.016	Uitgevoerd en afgerond
IPY	DK.2006/393	13-03-05	1.000.000	22.955	1.000.000	18.847	995.892	4.108	Niet afgerond
MVI (Thema)	DK.2008/1901	13-10-08	1.200.000	133.854	1.200.000	6.157	1.072.303	127.697	Niet afgerond
MVI (Topsectoren)	DGA-AK/14054370	03-04-14	126.771	126.771	126.771	-	126.771	-0	Niet afgerond
EOB MVI Topsectoren	DWK.2004/841	05-04-04	853.229		853.229		853.229		Niet afgerond
Totaal MVI topsectoren			980.000	-	980.000	-	980.000	-	
Omstreden Democratie	TRCDK-DH/07/2714	23-10-07	200.000	11.640	200.000	-13.666	174.694	25.306	Uitgevoerd en afgerond
NvN	I/CT/O/02062408	13-02-03	4.212.556	24.579	3.732.052	24.579	3.732.052	-	Uitgevoerd en afgerond
IBOS	I/MI/V/01062273	18-12-01	4.537.800	35.224	4.519.702	-	4.484.478	35.224	Uitgevoerd en afgerond
Duurzaam Waterstof	O/II/7034875	03-05-07	9.075.600	-1.522.600	7.260.500	768	8.783.868	-1.523.368	Uitgevoerd en afgerond
ASPECT	I/MI/DT3006478	18-06-03	5.000.000	33.726	4.922.781	-	4.889.055	33.726	Uitgevoerd en afgerond
Process on a chip (PoC)	DSMA0787556	28-09-07	3.950.000	-884.030	2.811.000	-	3.695.030	-884.030	Uitgevoerd en afgerond
B-Basic	I/MI/V 4001301	16-01-04	25.000.000	90.391	25.000.000	74.836	24.984.445	15.555	Uitgevoerd en afgerond
TASC (low Energy Routes, Biomass, Syngas en Coast)	TASC1101	23-06-11	4.405.598	-657.593	4.405.598	59.530	4.217.122	188.476	Niet afgerond
CW-fonds NCI (Doelsubsidie) *1)	TASC1304U764U	15-10-13	844.402	-	319.402	-	-	319.402	Niet afgerond
Totaal TASC			5.250.000	-657.593	4.725.000	59.530	4.217.122	507.878	
Koepel I	O/II/ 8079890	24-06-08	318.126	4.508	318.126	-	313.618	4.508	Uitgevoerd en afgerond
Energy Trans	UEOS0918597	27-11-09	1.000.000	99.580	1.000.000	2.391	902.811	97.189	Niet afgerond
Studentencompetitie TS Chemie	DGBI-TOP / 13201654 / 14202570	16-12-14	191.250	-	-	125.000	125.000	-125.000	Niet afgerond
Logistiek transitie	DGBI-I&K / 14126342	03-09-14	1.000.000	-	-	-	-	-	Niet afgerond
Jacquard-SAS 4 ^e ronde	I/II/O/02031716	11-07-02	5.445.363	-314.319	5.131.044	-	5.445.363	-314.319	Uitgevoerd en afgerond
			73.780.695	-3.008.646	68.220.205	259.564	70.013.414	-1.793.210	

*1) In 2014 is €43k overgeheveld van CW-fonds NCI naar de TASC programma's

Model G | Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Programma	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
MVI (Thema)	2008-0000343285	24-07-08	1.000.000	111.545	1.000.000	5.131	893.586	106.414	Niet afgerond
Omstreden Democratie	2007-0000495190	05-12-07	200.000	11.640	200.000	-946	187.414	12.586	Uitgevoerd en afgerond
Begrijpelijke taal	2010-0000077668	18-02-10	15.000	709	15.000	184	14.475	525	Niet afgerond
Man Verduis JPI UE	WB/ DWB20120000701974	29-11-12	75.000	-	60.000	-	75.000	-15.000	Niet afgerond
			1.290.000	123.894	1.275.000	4.369	1.170.475	104.525	

Model G | Ministerie van Defensie

Programma	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
MVI (Thema)	DR&D/2007027440	26-11-07	1.000.000	111.545	1.000.000	5.131	893.586	106.414	Niet afgerond
Verduis Logistiek	S-OZB	01-04-14	25.000	-	-	25.000	25.000	-25.000	Niet afgerond
			1.025.000	111.545	1.000.000	30.131	918.586	81.414	

Model G | Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Programma	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
ZKO	geen	14-12-10	660.000	-8.522	660.000	-7.454	649.068	10.932	Niet afgerond
NPP	20000207291	26-03-07	200.000	1.040	200.000	-	198.960	1.040	Uitgevoerd en afgerond
ERGO	31091269	23-03-06	10.000.000	-133.162	9.303.400	120.251	9.303.414	-14	Uitgevoerd en afgerond
Omstreden Democratie	DGM/SB/2006306181	03-10-06	200.000	11.640	200.000	-946	187.414	12.586	Niet afgerond
DBR	CEND/DBO-2010/277	07-10-10	9.500.000	-734.832	8.968.943	63.476	8.898.307	70.636	Uitgevoerd en afgerond
Verduis URD	4050100089	20-12-10	5.000.000	-364.611	4.360.000	275.389	5.000.000	-640.000	Uitgevoerd en afgerond
Verduis Logistiek	IENM/BSK-2014/126266	02-07-14	1.250.000	-	250.000	1.250.000	1.250.000	-1.000.000	Niet afgerond
			26.810.000	-1.228.447	23.942.343	1.700.716	25.487.163	-1.544.820	

Model G | Ministerie van Veiligheid en Justitie

Programma	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
Cyber Security VS	464922	19-12-13	220.378	176.300	176.300	145.672	145.672	30.628	Niet afgerond
Culturele Dynamiek	Verplichtigenmr. 493002	21-04-09	105.000	4.295	105.000	596	101.301	3.699	Niet afgerond
C&V Jeugd en gezin	5615966/09/DJJ	24-08-09	150.000	7.566	150.000	6.284	148.718	1.282	Uitgevoerd en afgerond
C&V	2060	10-03-11	200.000	6.415	200.000	5.115	198.700	1.300	Niet afgerond
			675.378	194.576	631.300	157.667	594.391	36.909	

Model G | Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport

Programma	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
MVI (Thema)	SP/16240/2008	02-12-08	1.200.000	13.854	1.080.000	6.157	1.072.303	7.697	Niet afgerond
Omstreden Democratie	SP/3592/2007	28-11-07	200.000	-8.360	180.000	-13.666	174.694	5.306	Niet afgerond
Culturele Dynamiek	DBV/Inkoop-3030088	28-10-10	612.479	25.056	612.479	3.478	590.901	21.578	Niet afgerond
Invent. J&G	DJenG/SenS/2925024	08-05-09	125.000	18.611	125.000	-	106.389	18.611	Uitgevoerd en afgerond
C&V Jeugd en gezin	SP/23367/20009	24-08-09	450.000	-83.052	405.000	18.853	446.155	-41.155	Niet afgerond
			2.587.479	-33.891	2.402.479	14.822	2.390.442	12.037	

Model G | Overige subsidies en bijdragen van derden

Programma	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Nog te besteden 01-01-2014	Ontvangen t/m 2014	Last 2014 doelsubsidie	Last t/m 2014 doelsubsidie	Nog te besteden 31-12-2014	Status
NPDA-Integratie	20100819 BR01 Cvd op	19-08-10	500.000	-87.259	400.000	-11.038	476.221	-76.221	Uitgevoerd en afgerond
South Africa Netherlands research Programme on Alternatives in Devolpment (SANPAD)	activity 17904	15-04-09	2.095.239	-204.227	1.743.135	21.465	1.968.827	-225.692	Uitgevoerd en afgerond
			2.595.239	-291.486	2.143.135	10.427	2.445.048	-301.913	

Subsidies en bijdragen van derden

De subsidies en bijdragen van derden komen voor 2014 uit op een bedrag van € 15,0 miljoen.

bedragen in K€	2014	Begroting 2014	2013
Subsidies van bedrijfsleven	1.499	6.236	5.303
Overige subsidies	13.070	3.192	2.402
Totaal	14.569	9.428	7.705

Naast de subsidies van bedrijfsleven ad € 1,5 miljoen heeft NWO € 6,5 miljoen van het bedrijfsleven ontvangen waarvoor NWO als kassier fungeert. Deze middelen, bestemd voor onderzoeksprojecten waarvoor het bedrijfsleven een cashbijdrage heeft toegezegd, worden door NWO geïnd en door-
gestort.

De toename van de Overige subsidies met € 10,7 miljoen wordt vooral veroorzaakt door de bijdragen van meerdere buitenlandse universiteiten aan het programma Welfare State Future (€ 6,9 miljoen) en de bijdrage van FOM en STW aan URSES (smart energie systems) voor totaal € 4,5 miljoen.

8.3.3 Lasten

8.3.3.1 Verstrekte subsidies

bedragen in K€	2014	Begroting 2014	2013
Subsidies aan derden	449.397		397.569
Subsidies aan groepsonderdelen	221.999		180.661
Af: Afwikkelingen op projectsubsidies	-7.979		-5.300
Totaal verstrekte subsidies	663.417	700.532	572.930

Met een realisatie van € 663,4 aan verstrekte subsidies zijn in totaal de subsidieverplichtingen € 37,1 miljoen lager dan begroot. Grotendeels wordt dit verklaard door een lagere verplichting van geoor-
merkte middelen. In de begroting werd aanvankelijk uitgegaan van een onttrekking aan het bestemd
fonds van € 28,0 miljoen. In 2014 is uiteindelijk € 17,3 miljoen toegevoegd aan het bestemd fonds (zie
4.5.6).

De verstrekkingen aan groepsonderdelen bestaan naast de basissubsidies ook uit de in competitie aan
de groepsonderdelen toegekende projectsubsidies.

8.3.3.2 Personeelslasten

De totale personeelslasten over 2014 bedragen € 32,3 miljoen. Een toename van € 1,2 miljoen ten opzichte van 2013. Een opbouw van de totale personeelskosten blijkt uit onderstaande tabel.

bedragen in K€	2014	Begroting 2014	2013
Totaal lonen en salarissen	43.880		43.280
Af: Doorbelastingen aan groepsonderdelen	-25.332		-25.159
Af: Doorbelastingen aan programma's	-294		-321
Lonen en salarissen	18.254	18.255	17.800
Totaal pensioenlasten	6.745		6.916
Af: Doorbelastingen aan groepsonderdelen	-3.912		-4.036
Af: Doorbelastingen aan programma's	-46		-52
Pensioenlasten	2.787	2.787	2.828
Totaal sociale lasten	5.076		4.812
Af: Doorbelastingen aan groepsonderdelen	-2.934		-2.801
Af: Doorbelastingen aan programma's	-36		-38
Sociale lasten	2.106	2.106	1.973
Mutaties personele voorzieningen	691	-	681
Overige personele lasten	8.423	6.614	7.833
Totaal	32.261	29.762	31.115

De personele lasten zijn € 2,5 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door de tijdelijke inzet van externen (€ 1,7 miljoen) op functies waar de werving voor vaste medewerkers loopt.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2014 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers, omgerekend naar volledige mensjaren 831 fte (2013: 824). In totaal zijn 7 werknemers werkzaam buiten Nederland. De personeelsomvang (gemiddeld aantal personen) is als volgt onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën:

Fte	2014	2013
NWO	339	329
Buiten NWO geplaatste medewerkers	492	495
Totaal	831	824

De buiten NWO geplaatste medewerkers zijn geplaatst bij zowel groepsmaatschappijen als gelieerde partijen en betreft vooral de medewerkers van STW, ASTRON, SRON, NSCR en NLeSC. Deze medewerkers hebben een dienstverband met NWO Den Haag.

Per 1 januari 2014 diende het pensioenfonds een dekkingsgraad van ten minste 104,5% te hebben. De dekkingsgraad ultimo 2014 bedraagt 101,1% (2013: 109%). Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden en bedraagt per deze datum 104,7%. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Op 31 december 2023 moet de dekkingsgraad minimaal 123% zijn.

De mutaties personele voorzieningen hebben betrekking op de wachtgelduitkeringen, jubilea uitkeringen en seniorenverlofvoorzieningen (zie 8.2.9 Voorzieningen).

De overige personele lasten bestaan voor € 5,2 miljoen (2013: € 4,3 miljoen) uit inhuur van externen en uitzendkrachten. Verder bestaan de overige personeelskosten uit studie -en opleidingskosten, vacatiegelden en andere personeel gerelateerde kosten.

8.3.3.3 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft de specificatie weer van de afschrijvingen op de materiële vaste activa.

bedragen in K€	2014	Begroting 2014	2013
Installaties en apparatuur	33	38	28
Computerapparatuur	883	3.233	970
Kantoormeubilair	325	360	335
Totaal	1.241	3.631	1.333

De afschrijvingslasten zijn € 2,4 miljoen lager dan begroot, dit is het gevolg van de uitgestelde ingebruikname van ISAAC. Ten opzichte van vorig jaar is de realisatie van de afschrijvingen op de materiële vaste activa met € 0,1 miljoen afgenomen tot € 1,2 miljoen in 2014.

8.3.3.4 Huisvestingslasten

De huisvestingslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd.

bedragen in K€	2014	Begroting 2014	2013
Huur	4.196	4.093	4.106
Energie	375	511	421
Schoonmaakkosten	251	300	335
Overige huisvestingskosten	1.109	950	938
Af: doorbelaste huisvestingslasten aan groepsmaatschappijen en gelieerde partijen	-1.821	-2.418	-1.606
Totaal	4.110	3.436	4.194

De gerealiseerde huisvestingslasten zijn € 0,7 miljoen hoger dan begroot. Een deel van de begrote doorbelastingen ad. € 0,4 miljoen is verantwoord onder de Overige lasten.

De huisvestingslasten 2014 zijn ten opzichte van vorig jaar nagenoeg gelijk gebleven en hebben vooral betrekking op de huur van de kantoorgebouwen te Den Haag. De doorbelaste huisvestingslast betreft de doorbelasting van huisvestingskosten aan medegebruikers van de kantoorgebouwen van € 1,8 miljoen.

8.3.3.5 Overige lasten

bedragen in K€	2014	Begroting 2014	2013
Kosten projectbureau WCW	2.144	-	114
Dotatie voorziening verstrekte leningen	470	-	756
Directe kosten programma's	7.770	8.829	10.553
Accountants- en advieskosten	1.315	1.428	2.114
Overig	3.393	3.730	3.313
Totaal	15.092	13.987	16.850

De overige lasten zijn € 1,1 miljoen hoger dan begroot en wordt vooral veroorzaakt door de afkoop van een deel van het erfpachtcontract met FOM in het kader van de herontwikkeling van een deel-perceel op het WCW terrein in Amsterdam.

Kosten projectbureau WCW

Het projectbureau verzorgt een gefaseerde ontwikkeling van het deel van het Science Park in Amsterdam waar NWO grond heeft. Hierbij worden gronden bouwrijp gemaakt om deze vervolgens in erfpacht uit te geven. In het kader van de herontwikkeling van een deelperceel op het WCW terrein in Amsterdam heeft NWO in 2014 een deel van het erfpachtcontract afgekocht voor € 1,6 miljoen.

Dotatie voorziening verstrekte leningen

De dotatie in 2014 van € 0,5 miljoen betreft een voorziening voor de incurante lening aan Biogeneration Ventures B.V. In verband met het risico op niet terugbetaling van de verstrekte lening is een voorziening getroffen voor hetzelfde bedrag (Zie 8.2.5 Financiële vaste activa).

Directe kosten programma's

De directe kosten programma's betreffen voornamelijk kosten van kennisoverdracht, bijeenkomsten, contributies en reis -en verblijfkosten en overige algemene onderzoekskosten niet zijnde subsidieverstrekingen. De directe kosten programma's zijn programma afhankelijke lasten en zijn niet ieder jaar constant.

Accountants- en advieskosten

De accountants- en advieskosten zijn ten opzichte van vorig jaar met € 0,8 miljoen afgenomen tot € 1,3 miljoen. De afgenomen werkzaamheden inzake de overgang naar verslaggeving volgens de RJ 660 en de herinrichting van de financiële functie zijn hiervan de voornaamste oorzaken. In paragraaf 8.7 Honoraria van de accountant is een nadere uitsplitsing en toelichting van de kosten opgenomen.

Overig

De post overig bestaat onder meer uit kosten voor kantoorfaciliteiten, automatisering, communicatie, en onderhoudskosten.

8.3.3.6 Bijzondere waardevermindering financiële vaste activa

NWO stelt haar jaarrekening met ingang van 2012 op basis van RJ660. Op grond van de verslaggevingsregels dient het deel van de vordering dat niet zal worden afgelost te worden gewaardeerd op nihil. NWO heeft deze conclusie besproken met OCW en OCW onderschrijft deze.

In het verslagjaar 2013 is derhalve € 611,5 miljoen ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. Zie voor verdere toelichting par 4.3.

8.4 Financiële baten en lasten

bedragen in K€	2014	Begroting 2014	2013
Rente baten	782		891
Effect reële waarde bepaling verstrekte lening	-5.024		-5.012
Bankkosten en koersresultaten	96		-165
Totaal	-4.146	-	-4.286

De financiële baten en lasten zijn over 2014 nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van 2013.

Het effect reële waarde bepaling heeft betrekking op verstrekte renteloze leningen aan gelieerde partijen. Zie voor een nadere toelichting op de verstrekte leningen par 8.2.5. Financiële vaste activa.

8.5 Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het resultaat deelneming betreft het aandeel van NWO in het resultaat van voorgaand boekjaar in Amsterdam Science Park N.V.

8.6 Kasstroomoverzicht

Het kasstroom overzicht over 2014 (hoofdstuk 3) geeft inzicht in de kasstroom van NWO en laat zien waardoor de toename van de liquiditeit van € 67,4 miljoen wordt veroorzaakt.

De kasstroom uit operationele activiteiten leidt per saldo tot een stijging van € 105,4 miljoen. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de afname van de vlottende middelen en het positief saldo van baten en lasten van respectievelijk € 39,8 miljoen en € 52,7 miljoen.

De kasstroom uit investeringsactiviteiten leidt tot een afname van € 34,6 miljoen, vooral veroorzaakt door de investeringen in gebouwen ad € 26,7 miljoen.

Tenslotte leidt de kasstroom uit financieringsactiviteiten tot een afname van € 3,4 miljoen. Deze kasstroom heeft betrekking op verstrekte en betaalde subsidies en de financieringsstroom als gevolg van de opboeking en aflossing van de vordering OCW.

8.7 Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn in rekening gebracht, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW. De bedragen zijn exclusief btw.

bedragen in k€	2014	2013
Jaarrekeningcontrole	300	300
Andere controleopdrachten	440	675
Andere niet-controlediensten	63	8
Totaal	803	983

De totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening is gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

8.8 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Met ingang van 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Hierin is bepaald dat (semi)publieke instellingen jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van hun topfunctionarissen moet publiceren in het financiële jaarverslag.

Het overzicht voor NWO Den Haag ziet er als volgt uit:

bedragen in k€	fte	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Totaal 2014	WNT norm
Algemeen bestuur								
Dhr. prof. dr. J.J. Engelen (voorzitter)	0,8	01-01-09	-	124	-	22	146	194
Mw. prof. dr. F.M.G. de Jong	0,4	01-11-08	-	64	5	-	69	92
Mw. prof. dr. M. de Visser	0,4	01-01-10	-	49	-	8	57	92
Dhr. prof. dr. C.P. Veerman	0,4	01-11-09	-	49	-	3	52	92
Dhr. prof. dr. E.W. Meijer	0,4	01-01-13	01-12-14	62	4	-	66	85
							390	
Algemene directie								
Dhr. drs. J.H. de Groene	1,0	01-05-11	-	156	-	27	183	230
Dhr. drs. R.J.P. Dekker	1,0	01-10-06	-	123	-	20	143	230
Dhr. dr. ir. C.L. Krijger	1,0	01-10-13	-	94	-	16	110	230
Mw. W. de Munck	0,9	01-01-14	-	136	-	-	136	205
							572	

De norm WNT 2014 bedraagt € 230.474, geldend voor een fulltime dienstverband. Omgerekend naar 1 fulltime eenheid blijven alle NWO-topfunctionarissen onder de norm.

De bezoldiging van mw. prof. dr. F.M.G. de Jong, de dhr. prof. dr. E.W. Meijer en mw. W. de Munck wordt aan NWO separaat in rekening gebracht. De opgenomen bezoldiging is exclusief btw. De andere bestuursleden en algemene directieleden hebben een dienstverband bij NWO.

Prof.dr. E.W. (Bert) Meijer is met ingang van 1 december 2014 terug getreden als lid van het algemeen bestuur van NWO. Dhr. drs. R.J.P. Dekker is per 1 september 2014 tot 1 juli 2016 voor drie dagen gedetacheerd bij OCW als projectleider Open Access.

Den Haag, 3 juni 2015

Het Algemeen Bestuur:

Het Algemeen Bestuur (AB) van NWO bestaat uit een voorzitter en drie leden:

1. Dhr. prof. dr. J.J. Engelen (voorzitter)
2. Mw. prof. dr. F.M.G. de Jong
3. Mw. prof. dr. M. de Visser
4. Dhr. prof. dr. C.P. Veerman

De secretaris van het Algemeen Bestuur van NWO, tevens algemeen directeur, is de heer drs. J.H. de Groene.

9 | Overige gegevens

9.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening over 2014 van Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2014 en de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de organisatie is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het Algemeen Bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 1.8 Referentiekader van het controleprotocol OWB-instellingen. Het Algemeen Bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol OWB-instellingen. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het Algemeen Bestuur van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek per per

31 december 2014 en van het resultaat over over 2014 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 1.8 Referentiekader van het controleprotocol OWB-instellingen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW.

Den Haag, 4 juni 2015
KPMG Accountants N.V.
W.A. Touw RA

9.2 Voorstel tot resultaatbestemming

Het boekjaar 2014 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 11,2 miljoen: een bedrag van € 6,1 miljoen wordt onttrokken aan de algemene reserve, een bedrag van € 17,3 miljoen wordt toegevoegd aan de bestemde fondsen.

9.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na de balansdatum geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die noodzaken tot een bijstelling van de jaarrekening per 31 december 2014.

Op 14 april 2015 is door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een brief gestuurd aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de nadere uitwerking van de contouren van de NWO-organisatie passende bij de Wetenschapsvisie 2025.

Samengevat is een nieuw model voor de governance en organisatie van NWO ontworpen dat waarborgt dat NWO in de toekomst haar (bredere) taken optimaal kan uitvoeren.

De komende tijd zal worden gewerkt aan de implementatie van het nieuwe model voor de organisatie NWO waarbij een evenwicht moet worden gevonden tussen voortvarendheid en zorgvuldigheid. Randvoorwaarde is dat de continuïteit en de hoge kwaliteit van de werkzaamheden gewaarborgd blijft.

Bijlage 1 | Exploitatie overzicht 2014 doelsubsidies

Wetenschaps- gebied	Programma omschrijving	Toekenningen 2014	Beheerslasten programma	Financierings % 2014
ALW	Aardgericht	-166.908	-	100,0%
ALW	Zee- en kustonderzoek	-267.626	22.641	76,1%
ALW	Biodiversiteit Werkt	-	29.572	34,3%
ALW	Waardering van Dierenwelzijn	-69.095	21.001	66,7%
ALW	NPDA-Integratie	-43.818	-	31,8%
ALW	ChinaWater Coastal Engineering	-	7.500	11,5%
ALW	China PlantDevelopment Biology	-	5.019	20,0%
ALW	CSBR – Systeem Biologie	-	177.583	29,0%
ALW	Internationale activiteiten	616.740	20.000	0,5%
ALW	Ned. Polair Programma (NPP)	133.717	-	92,3%
ALW	ERGO	113.478	6.773	100,0%
ALW	Building with Nature	33.763	16	13,6%
ALW	Graduate School Plant Sciences	1.007.880	-	7,4%
ALW	Eranet – EraCaps	-	30.227	89,2%
ALW	Eranet – EuroBioImaging	-	8.140	89,2%
ALW	Eranet – Biodiversa II	-	3.579	89,2%
ALW	Eranet JPI Oceans	-	2.211	89,2%
ALW	ESFRI ISBE	-	25.982	89,2%
ALW	Elixir Hub II	-	71.091	40,0%
CW	Hé	500.000	-	50,0%
CW	Sectorplan Natuur- en Scheikun	-	15.000	100,0%
CW	M-ERA.NET (291826)	-	311	100,0%
CW	NIOK	-	30.000	100,0%
CW	Viran	-	9.603	100,0%
CW	CW-Euro-Chemistry	-	356	100,0%
CW	CW-Octrooien	-	56.366	100,0%
CW	CW-Kiem	243.750	-	20,0%
CW	TA Cat1Chem	1.381.875	20.000	50,0%
CW	TA Process Technology	-	2.836	33,3%
CW	TA Solar Steam Nano Bubbles	-	12.000	33,3%
CW	CHIPP Supported Hydrogenation	-	18.000	50,0%
CW	TA Bioactive Peptides	1.267.500	15.000	27,0%
CW	TA Allergy Vaccine Platform	720.704	10.000	23,4%
CW	Studentencompetitie TS Chemie	99.000	26.000	100,0%
CW	Roadmap Katalyse	-	20.000	100,0%
CW	TA Vibrational Optical An Tbx	827.410	12.000	16,6%
CW	TA High Speed Rev in 3D	556.000	8.000	16,7%
EW	ToKeN	-20.985	-	82,9%
EW	Complexiteit	78.285	37.260	2,5%
EW	CATCH II	-11.566	70	33,5%
EW	Computational Life Sciences 2	-33.202	-	9,6%
EW	PIPP	557.104	-	100,0%
EW	Samenwerking Chuan	475.000	-	8,4%
EW	Digging into data	576.175	-	18,8%
EW	CRISP	-	416.568	100,0%
EW	Cyber Security	50.000	13.985	100,0%

Wetenschaps- gebied	Programma omschrijving	Toekenningen 2014	Beheerslasten programma	Financierings % 2014
EW	Astronet II (262162)	-	49.947	58,5%
EW	ICT-RM Big Data	2.469.000	964	54,3%
EW	ICT-TKI-HTSM	-	15.662	100,0%
EW	ICT-Cyber Security VS	472.340	4.587	30,9%
EW	(NCF) E-IRGSP 3	-	45.248	90,6%
EW	2013 Indo Dutch Science Indust	1.286.500	477	50,0%
EW	(NWO) E-IRGSP 4	-	49.580	89,2%
GW	Omstreden Democratie	-27.426	-	13,8%
GW	Culturele Dynamiek	-50.874	103.098	11,9%
GW	MVI	-75.397	136.694	49,4%
GW	Odyssee	-27.272	52.875	73,8%
GW	Begrijpelijke Taal	-	25.981	24,4%
GW	Sport: Meedoen	-	72.000	76,9%
GW	Joint Programming Initiative	-50.000	-	66,7%
MAGW	BOPO IV	57.515	-	100,0%
MAGW	H&C Jeugd en Gezin 2009-2014	175.304	729	28,6%
MAGW	H&C BCIA	255	3.768	19,5%
MAGW	C&V	176.219	107.948	1,8%
MAGW	DA DBR	-157.251	205.249	89,6%
MAGW	DA Energy & Resources	-	7.172	33,3%
MAGW	VerDUS URD	-151.419	286.900	74,1%
MAGW	Norface Welfare State	-	-25.560	91,8%
MAGW	GTTP 2	1.471.208	26.472	100,0%
MAGW	Verdus Logistiek	5.423.668	30.580	31,3%
MAGW	Man. Board JPI EU	-	75.250	100,0%
MAGW	URSES (smart energie systems)	6.381.789	2.147	70,5%
MAGW	Human Capital	2.067.153	2.746	22,0%
MAGW	Trans-Atlantic Platform	-	83.458	91,4%
MAGW	FLAG-ERA	-	75.632	89,2%
MAGW	BOOST	-	136.907	90,3%
MAGW	Welfare State future (subs)	13.122.191	82.831	90,8%
MAGW	JPI Climate	675.944	3.404	14,3%
MAGW	India Platform	-	9.376	100,0%
WOTRO	East Kalimantan programme	51.638	23.901	35,6%
WOTRO	Duurzame Aarde (ABF)	-	120.211	40,0%
WOTRO	CoCoon	1.410.000	111.789	63,5%
WOTRO	Global Health Systems	-	3.272	70,6%
WOTRO	MFS II Evaluatie	-	139.893	99,2%
WOTRO	Global Health Platform	-	-26.197	89,0%
WOTRO	Hewlett PopDev	-5.508	-9.809	51,3%
WOTRO	SANPAD	-21.375	42.840	100,0%
WOTRO	NACCAP	-18.324	-	100,0%
WOTRO	CC Management Climate Change	573.718	107.166	100,0%
WOTRO	Urbanising Deltas of the World	4.847.376	130.791	47,0%
WOTRO	NACCAP II	23.695	30.615	100,0%
WOTRO	F&B Global Challenges Program.	3.625.224	124.301	73,3%
WOTRO	F&B Applied Research Funds	4.075.234	145.227	100,0%
WOTRO	BUZA Matchingscontract	-	42.956	100,0%
WOTRO	Productive Employment Program.	2.778.736	39.969	100,0%
WOTRO	Strategic Actors Programme	2.482.626	44.642	100,0%
WOTRO	Sec. & Rule of Law SRF	798.060	43.680	100,0%
WOTRO	Sec. & Rule of Law ARF	1.794.545	45.155	100,0%

Wetenschaps- gebied	Programma omschrijving	Toekeningen 2014	Beheerslasten programma	Financierings % 2014
WOTRO	Social Protection	-	199	100,0%
WOTRO	Sexual and Repr. Health (SRHR)	-	6	100,0%
DIFI	BIG	670.600	4.504	100,0%
ACTS	Duurzaam Waterstof	1.479	-	77,9%
ACTS	B-Basic	93.662	-	100,0%
ACTS	Eranet Capita	-	26.433	89,7%
ACTS	TASC-programma's	145.700	197.005	64,8%
ACTS	ERA IB2	-	3.041	90,8%
ACTS	CatchBio	-	127.389	100,0%
NGI	NGI programma's	2.101.163	385.226	100,0%
ICT-regie	Innovatieprogramma's	-	20.520	63,1%
ICT-regie	IM-PACT IBBT	-	140	60,2%
ICT-regie	Sentinels Veilig Verbonden	-	37.249	63,1%
NRO	Aanvullende subsidies OCW NRO	-218.278	-	100,0%
NRO	PROBO: BOPO V	389.651	57.535	100,0%
NRO	PROO: Taal	-	25.000	100,0%
NRO	PROO: Cool – speciaal	-	18.763	100,0%
NRO	PROO: Rekenen	-	29.821	100,0%
NRO	PROO: Excellentie	-	18.395	100,0%
NRO	PROO: Pre cool	89.000	7.105	100,0%
NRO	PROO: ICILS	-	2.000	100,0%
NRO	PPO: Ouderbetrokkenh 2013-2018	942.564	15.000	100,0%
NRO	OPRO: Pas ow (rest BOPO V)	99.935	-	100,0%
NRPO-SIA	RAAK 2009 Proj MKB Publ Intern	-229.226	170.990	100,0%
NRPO-SIA	RAAK 2009 Zwaartepunten	-	717.708	100,0%
BOO	Mozaïek	-47.155	11.899	50,0%
BOO	Toptalent	8.610	-	100,0%
BOO	Promotiebeurs voor Leraren	3.545.635	237.740	100,0%
BOO	FRR	-42.821	-	100,0%
BOO	China JSTP Emerg. Science Nat.	-13.775	22.590	50,0%
BOO	SKA	250.000	66.488	50,0%
BOO	GO-SKA	-	102.328	100,0%
BOO	New Indigo (ERA Net)	-	4.879	100,0%
BOO	Zwaartekracht	-	84.675	100,0%
BOO	INNO-INDIGO	-	472	100,0%

Bijlage 2 | Specificatie bestemde fondsen

bedragen in K€	Bestemd fonds 01-01-2014	Geormerkte Rijksbijdrage 2014	Opboeking vordernig	Aflossing vordering	Lasten 2014 geormerkt	Verhuizing st. Bioweten- schappen	Bestemd fonds 31-12-2014
Talentontwikkeling	118.604	165.865	-	-	-163.914	-	120.555
Grote infrastructurele onderzoeksvoorzieningen	10.877	61.963	31.338	-7.701	-94.653	-	1.825
Bijdrage wiskunde	890	-	-	-	-785	-	105
Contributie Elixer	-	500	-	-	-43	-	457
Convenant Nederlands Polair Programma	1.828	2.942	-	-	-2.048	-	2.722
Internationale onderzoeks- faciliteiten	2.032	-	-	-	-260	-	1.771
Kust -en zeeonderzoek (cariben)	2.357	2.500	732	-	-5.589	-	-
Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek	-	20.142	3.132	-15	-12.261	-	10.997
Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA	437	23.616	-	-	-11.185	-	12.868
NETSPAR	-	1.000	-	-1.000	-	-	-
Programma gebruikers- ondersteuning ruimte- onderzoek	-	1.900	553	-206	-2.247	-	-
Sectorplan geestesweten- schappen	1.575	1.851	-	-	-1.348	-	2.079
Sectorplan natuur- en scheikunde	2.089	6.000	-	-	-6.960	-	1.130
SRON verhuizing	-	3.500	-	-	-	-	3.500
STW	-	8.000	-	-	-8.000	-	-
Verhuizing st Biowetenschappen	137	-	-	-	-	-137	-
Overig	166	-	-	-11	-2	-	153
	140.993	299.779	35.755	-8.933	-309.295	-137	158.162